

dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Vericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

REDACTIE- en WEDBESTUUR. HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
DRUK- en VERKOPINGSDIENST TEL. 14519. POSTGIRO 114574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

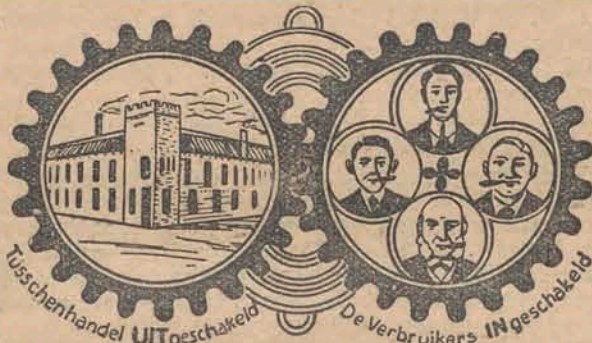
MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarensfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

ENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Met succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door de sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan beleeden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op de wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn. Daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de afnemers, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), die ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden.

Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

Brandstoffenhandel

Ja. J. H. KRUL Jr.

veen en Bloemendaal. Tel. 1617 en 22012

BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN

te adres v. Centrale Verwarming

315

Piano Paleis

WAAROM

houden wij steeds onze Clientèle worden wij iederen keer bij vrienden en kennissen aanbevolen?

OMDAT

ons op de meest correcte wijze wordt bediend, met vakkundige voorlichting en tegen zeer billijke prijzen. Piano aanschaffen is een kwestie van vertrouwen; kijkt in onze magazijnen vóórdat U een Piano koopt; dan verpligt U tot niets.

aanbevelingen zeer gemakkelijke con-overleg met den koper.

Grote sortering ORGELS en MUZIEK-INSTRUMENTEN

GROENENDYK & CO
VENTESSELAAN 24 B/D. LAAN V. MEERDERVOORT.
DEN HAAG TEL. 32004

MEUBELMAGAZIJN „T WOONHUY“
69 PARKSTRAAT 69
Ameublementen
voor Slaap-, Huis-, Zit-, Heerenkamer en Salon
Alle stijlen - Diverse houtsoorten
ALLES onder garantie. Telefoon 15328

Boek-, Kantoorboek-, Kunst- en Fotohandel
„PATRIA“
Utrechtscheweg 46, AMERSFOORT, Telef. 653
Romans, Kinder- en Studieboeken
Kantoorartikelen Bureaumeubelen
Fotografie-Artikelen
Donkere Kamer v. Amateurs gratis beschikbaar

WIE ZINGT DAAR?
— DE „NEW EDISON“ —
The NEW EDISON
COMPARISON WITH THE LIVING ARTIST
REVEALS NO DIFFERENCE
Wij noodigen U uit tot een bezoek
KUNSTZAAL EDISON
DEN HAAG LANGE POTEN 15
ROTTERDAM WITTE DE WITHSTRAAT 88
BATAVIA RIJSWIJKSTR. (WELTEVREDEN)
MEDAN HINDOESTRAAT 1-3

E. CASSUTTO & G. L. COURBOIS
TANDARTSEN
Lid van de Vereeniging „Oost en West“
Prins Mauritsplein 3 Tel. 50061
Goudenregenstraat 151 Tel. 31012

BATAVIA SEMARANG SOERABAJA MEDERA
A B M
INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

MELK, BOTER, KAAS EN EIERN,
Kruideniers- en Grutterswaren.
L. M. ROMEIJN,
 Columbusstraat 219 — Den Haag
FIJNE VLEESCHWAREN.
Koek, Biscuits, Dessertwerken
Groninger Roggebrood.

10

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
 VAN

Jansen & Tilanus
FRIEZENVEEN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst“
 Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
 Theresiastr. 65. **DEN HAAG.**
 Prijscourant op aanvraag gratis.

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES“
 Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
 In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
 3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
 de hoogste eischen- van hygiëne
 en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
 of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

In fijne Lederwaren en Reisartikelen
 Atelier voor alle voorkomende reparatie

Stoomververij en Chemische Wasscherij
„DUINOORD“.

Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
 hoek Goudsbloemlaan

Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhooging
 thuisbezorgd.

Heerencostumes . . . f 4.—	Wol en Plu. p. □ el f 0.40
Mantelcostumes . . . f 4.—	Handschoenen, per
Jassen, vanaf f 2.75	paar vanaf f 0.20
Mantels „ f 2.75	Oppersen v. Heeren-
W. Dekens f 1.— en f 1.20	Costuums f 1.50
Gest. Dek. f 1.50 en f 1.75	Idem m. ontvlecken f 2.50
Vitrages . . . per □ el f 0.15	Dames-Costuums
Madras. f 0.20	naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

H.H. AMATEURS, welke een prima St. Nicolaas-Cadeau zoeken en
 welke haar man huiselijk willen maken bestellen bijtijds
drie-lamps Telefonieontvanger „R. D. 3“ Superieur“,
 waarmede alle Telefoonconcerten, zoowel Holl. als Buitenl., met telefoon en
 luidspreker kunnen worden opgenomen. Prijs, compleet met alle toebehooren **f 175.**

Radio Technisch Bureau „BROADCAST“, Sonoystraat 75, Den Haag

INHOUD: De ramp te Wonosobo. — Fataliteit. —
 Indië in Nederland. — Een Instituut voor Ind. Ar-
 chaeologie. — Van Week tot Week. — Persoverzicht
 uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. Uit de Eur. Per.
 Uit de Ind. Pers. Uit de Chin. Pers. — Literatuur
 Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit de
 Verren Vreemde. — Berichten der Afd.: (I. Amers-
 foort, II. Apeldoorn, III. Groningen, IV. Utrecht).
 — Mededeelingen. — Mutaties van 26 November
 tot 3 December 1924.

De ramp te Wonosobo.

De Vereeniging „Oost en West“, afd. 's-Graven-
 hage en het Tijdschrift „Oedaya“ hebben het initia-
 tief genomen tot het vormen van een Comité om
 te trachten gedien bijeen te brengen tot leniging
 van den nood der slachtoffers van de ramp te
 Wonosobo in Ned.-Indië, welke onlangs heeft
 plaats gehad.

In het daartoe gevormd Eere-comité hebben de
 navolgende personen zitting genomen:

- S. DE GRAAFF, Minister van Koloniën.
- Mr. J. A. N. PATIJN, Burgemeester van 's-Graven-
 hage.
- C. J. SNIJDERS, Gep. Generaal, oud-Opperbevel-
 hebber van L. en Z.
- H. N. A. SWART, Luit.-Gén. b. d., oud-Vice-Pres.
 v. d. Raad v. N.-I.
- Mr. W. SONNEVELD, oud-Lid v. d. Raad van
 N.-I., Voorzitter v. d. Ver. „Oost en West“.

Voor bovengenoemd doel zal van 17 t. m. 21 Dec-
 ember a.s. eene tentoonstelling met verschillende
 attracties worden gehouden in de bovenzalen van
 het Hotel „de Twee Sieden“, Buitenhof alhier,
 waartoe diverse groote handelslichamen reeds van
 hun genegenheid tot deelname blijk gaven en hun
 toezegging gedaan hebben.

De tentoonstelling zal direct na de officieele
 opening, welke nader zal worden bekend gemaakt,
 voor 't publiek toegankelijk zijn en wel iederen dag
 van n.m. 2—6 en 7—12 uur, tegen een entreeprijs
 van f 0.50 per persoon.

Hoewel het feitelijk overbodig is onze leden tot
 steun en deelname op te wekken, overtuigd als wij
 zijn, dat zij allen ten zeerste met het lot der slacht-
 offers van genoemde ramp zijn begaan, spreken
 wij toch onze verwachting uit, dat ons beroep op
 U niet tevergeefs zal zijn en U ons Uwe bijdrage in
 deze zult willen doen toekomen door het bezoeken
 dezer tentoonstelling, waarmede zoowel het aan-
 gename, als het nuttige en filantropische vereenigd
 zal worden.

Toegangskarten à f 0.50 per persoon zijn o.m.
 verkrijgbaar bij het Secretariaat van Oost en
 West, Heulstraat 17 en bij het Redactiebureau
 „Oedaya“, Laan van Meerdervoort 60, terwijl
 tevens nadrukkelijk is vastgesteld, dat de prijzen
 der consumptie en verkoopsartikelen laag zullen
 zijn.

Ook kunnen giften worden toegezonden aan den
 Secretaris-Penningmeester van de Vereeniging
 „Oost en West“ (bij wien reeds door bemiddeling
 van „Het Vaderland“ is binnengekomen van G. M.
 H. F. F. f 10.— en van L. Q. J. f 10.—. Te zamen
 f 20.—), of rechtstreeks aan den Penningmeester
 van het Comité, den Heer F. Weijerman, Laan
 van Meerdervoort 60. Tel. 35611.

Het Comité:

- R. ZULDERHOFF, Lid v. d. Alg. Reken-
 kamer, Voorzitter der afd. Den Haag van
 Oost en West, Voorzitter.
- L. A. BAKHUIS, Oud-Adm. Dep. v. Kol.,
 Ondervoorzitter.
- R. M. NOTO SOEROTO, Hoofdredacteur
 „Oedaya“, Secretaris.
- F. WEIJERMAN, Oud-Employé Deli-Mij.,
 Penningmeester.

Brandstoffenhandel H. HAVINGA

Oud-Gezagsvoerder Kon. Paketvaart-Mij in Ned. Oost-Indië
 Lid van de Vereeniging „Oost en West“
 Leverancier van het Koninklijk Instituut
 v. d. Taal-, Land- en Volkenkunde v. N.-I.
Kantoor: NOOIKADE 13a - DEN HAAG - TEL. 10624

- Mevrouw D. RAEDT VAN OLDEN-
 VELT—v. MAARSEVEEN.
- Mevrouw C. VAN ASSEN—SOL.
- Dr. H. D. BENJAMINS, Oud-Inspecteur
 Onderwijs in Suriname.
- O. DE BORDES, Directeur Uniebank
 venhage.
- J. C. BAUDOIN, Gep. Kap. O.-I. L.
 taris-Penningmeester der afd. Den
 Haag van Oost en West.
- Mr. R. P. NOTO SOEBAGIO, Ind. Re-
 Ambtenaar.
- R. HADI, Ind. Rechterl. Ambtenaar.
- J. L. Ch. VAN BEETEM, Gep. 1e Luit.
 W. F. KEPPEL HESSELINK, Oud-
 Luitenant.

Fataliteit.

Bij de lezing van het artikel „Vijf jaren op
 da“ (1633—1638), van de hand van N. P.
 Berg¹⁾, opgenomen in T. B. G. no. 18 (1872),
 ons onder de daarin voorkomende bijzonder-
 heiten wordt medegedeeld over drie hoogere
 ren der O.-I. Compagnie, die ieder in het
 ambt een tragisch levensuiteinde hebben ge-
 vonden. Het schijnt wel, alsof gedurende het tijdvak
 1634 een soort fatum op dat ambt heeft ge-
 men zou zich kunnen voorstellen, dat de eerste
 volgers in die functie zich door dat noodlot be-
 moeten hebben gevoeld. Om niet te lang in
 selen te spreken, zij hier vermeld, dat wij het
 hebben op het ambt van Fiscaal van het Kon-
 van Banda. Over diens functie vonden wij bij
 lentijn, dat daaraan gewoonlijk de rang van
 man was verbonden en de Fiscaal hetzelfde
 had als een Hoofdschout, die derhalve ook
 in het gerecht, uitvoerder der besloten ge-
 zaken en weerder van alle openbare onorde-
 heden was, waartoe hij nog een geweldig
 derschout en 5 of 6 kaffers onder zich
 houwers en wakkere stokken gewapend
 kwaadwilligen af te keeren en desnoods ge-
 te nemen. Het inkomen bedroeg tot f 50 per
 en daarnaast kwamen de baten uit boeten
 vloeiend.

En nu zal men, naar wij verwachten, wel
 wat naders willen hooren over die drie ge-
 welke onze aandacht hebben getrokken. Wij
 delen deze onder I—III.

I. Wurffbain¹⁾ schrijft in zijn Dagboek
 Banda-Eilanden, dat deze dikwijls van aard-
 gen te lijden hadden en vóór zijne komst aldus
 1 Augustus 1629 eene bijzonder groote aard-
 schrik en ontsteltenis onder de bewoners voor-
 had, te meer, waar deze spoedig daarna door
 hooge opstuwing van het water tusschen de
 den gevolgd was. Doordat de menschen in den
 door de aardbeving gewekt naar eene hoog-
 het Kasteel van Banda gevluht waren, had
 groote nakomende watervloed slechts vier
 offers gemaakt, waaronder de Fiscaal Isaac
 Voort. Deze was met zijne huisvrouw aan de
 zijne woning ontvlucht, maar te laat, want
 werden door den watervloed medegesleurd,
 zij van elkander geraakten, met het noodlot
 volg, dat de Fiscaal verdronk. Zijne huisvrouw
 zich aan een boom vastgripen en werd op
 baarlijke wijze gered. De kracht van het
 zoo groot geweest, dat een stuk geschut
 pond wel 40 voet van de opstellingsplaats
 werd gevonden en een gezonken en in het
 gewerkt met 200 last steen beladen schip op-
 vloeiend.

¹⁾ De gegevens ontleende die schrijver aan het
 boek gehouden door Johann Sigmund Wurffbain
 dens zijn 14-jarigen loopbaan bij de O.-I. Comp-
 (1632—1646), welk dagboek door zijn neef Doctor
 Paul Wurffbain is bewerkt en in 1686 te Sultzbach
 gegeven. Ook onzerzijds is dat Dagboek voor de-
 drage geraadpleegd.

Het aanbevolen adres
 voor COMPLETE MEUBILEERING is het

Meubelhuis „Conrad“
 Laan van Meerdervoort 220 - Tel. 35650
 hoek Conradkade

PIJNLIJKE VOETEN

Bankstraat 4p A. A. DE RIDDER Den Haag

VRAAGT SCHOLTEN'S ZELFRIJZEND BAKMEEL

MAIZENA PUDDING AARD.MEEL EN SAGO FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN JOH. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM

ziet, dat er in die dagen ongemeen strenge straffen werden toegepast.

III. Ten slotte volgt nu de derde gebeurtenis, waarbij de Fiscaal, die tot opvolger van den be-rechten benoemd was geworden, op onnatuurlijke wijze het leven verloor.

Op den 14 Juni 1634 kwamen te Banda aan de schepen Souburg, Maan, Negepatnam, Mokka, Zon en Parel, die onder admiraalschap van den Fiscaal Balthasar Wijntgens van Amboina naar Banda zouden worden overgebracht.

Deze Fiscaal was als koopman met het schip Delftshaven gelijk met de Zutphen, waar aan boord Wurffbain zich bevond, van Holland naar Indië uitgezeild.

Besluit.

Wellicht zal men enig belang stellen in den persoon des schrijvers. In het kort zij van hem verteld, dat Wurffbain in 1632 zich van Nürnberg naar Amsterdam had begeven om dienst te nemen bij de O. I. Compagnie.

W.

Men weet, dat onder Coen uiterst hard tegen Banda is opgetreden en in 1619 de geheele Banda-groep door de Compagnie in bezit genomen is.

Indië in Nederland.

Indië in Woord en Beeld. Pictorial Netherlands East-Indies. Topografische Inrichting, Weltevreden. (W. P. van Stockum en Zn., Den Haag).

Toen, nu reeds een aantal jaren geleden, de schrijver van het: 'Bragt Indië naar Nederland' zijn

ZUID-HOLLANDSCHE BRANDSTOFFENHANDEL

Firma J. KUIJER

Levering van uitsluitend prima Brandstoffen

Regentesselaan 276 Den Haag Telefoon 35659

HET ZUID - DEN HAAG Groenmarkt 37 Telefoon 12514

SALON-ORKEST onder leiding van Mr. CHARLES NOWAK

Plaatsverv. v. HANS SCHULTZER

Avond-Concert van 8.30 tot 12 uur

CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.

Vloeiend ENG., FR., D., SPAANSCH spreken en corresp. in slechts 1 MAAND.

Inst. „SANDERS” 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

P. B. VAN MOORSEL & CO

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor. Torenstraat 5-6 - Telefoon 12898 - Den Haag

DIVAN met verstelbaar hoofd,

Gobelin overtrek à f27.-

f 27.-

Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

RECOURT'S Striikinrichting

WEIMARSTRAAT 251 - DEN HAAG

is het adres voor behandeling van fijne goederen als BOORDEN, OVERHEMDEN, BLOUSES enz.

Prijzen BILLIJK - Afwerking KEURIG

Maison H. SIMONS 's-Gravenhage.

MANTELHUIS

HEULSTRAAT 13, n. „Oost en West”

JAPONNENHUIS

NOORDEINDE 17a

Uitsluitend betere Confectie

Voordeelige prijzen!

DAMES

hij haar een blijvende ondulatie willen geven

JAC. BOSMAN, Coiffeur de Dames

HENDRIKLAAN 262 TEL. 52551

Wasschen, Manicure, Massage, Ondulation Marcel Prima Haarwerken

Huishoudelijke- & Keukenartikelen

HAARDEN - KACHELS - FORNUIZEN KINDERWAGENS. :: LAGE PRIJZEN

JAN ZWENNES

Boekhorststraat 54a, DEN HAAG

TELEFOON 16875

West-Indiër

student, algem. ontwikkeld, goed bekend met moderne talen en administratieve werkzaamheden, zoekt avondkantoor of anderszins in Den Haag of omstreken.

Brieven onder No. 253L, aan het Bureau van dit Blad, Nobelstraat 20.

Leden van O. en W., eet steeds

KLINK'S FIJNE BELEGDE BROODJES PEKELVLEESCH ROASTBEEF HAM, ENZ.

Aanbevelend, **W. F. KLINK**, Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811 Wordt ook thuis bezorgd.

Modemagazijnen **HENNEMAN & PLUKKER**

Valeriusstr. 28-38 **DEN HAAG**

Grootste Speciaal Magazijnen

in Japonnen, Blouses, Rokken, Peignoirs, enz. enz.

Gedurende den Winter steeds nieuwe zendingen voile Blouses en Japonnen voor Indië

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-MIJ
BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a

DEN HAAG

TELEPHOON

14427

Wenscht gij te ontvangen te kwaliteit brandstoffen, tegen billijken prijs en gegarandeerde maat bel dan op **14427**.

Rij-Onderricht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden

Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

Zeebaboe's en Jongens
beschikbaar.

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”

Advies-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. 50248

MATHIEU PIETERS

Art. Photographie
PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)

LA HAYE

Geopend van 9-6 uur

Zondag en Feestdagen gesloten

kort en zakelijk geschreven penvrucht de wereld inzond, heeft hij allerminst kunnen vermoeden, dat in de toekomst op zoo ruime schaal gevolg zou worden gegeven aan zijn uitnodiging.

Brengt Indië naar Nederland! — zoo riep de auteur uit: Indië is ons, Nederlanders, nog onbekend! En onbekend maakt onbemind! Het Nederlandsche onderwijs, het Nederlandsche volk moest Indië nader leeren kennen, — de schrijver oefende met deze uitspraken tegelijk 'n scherpe critiek op dat onderwijs, 't welk zich, vooral op de lagere scholen, ten opzichte van Indië bepaalde tot het aanwijzen, op de kaart, van Java en Madoera en de overige groote eilanden.

Brengt Indië naar Nederland, — zoo luidde de titel.

En 't opschrift was goed gekozen! In hoeverre zulks te danken is aan den inhoud van deze brochure, laten we hier in 't midden. Wel moge hier, wellicht ten overvloede, worden verzekerd, dat, gedurende de laatste twintig jaren, de literatuur over Nederlandsch-Indië inderdaad in woord en beeld in niet geringe mate is verrijkt. Is het misschien ook zoo, dat we te-veel-van-'t-goede krijgen? We hooren hier en daar de verzuchting slaken: Alwéér 'n boek over Indië! ... Die zuchters kennen Indië; weten hoe Indië er uit-ziet! Zij hebben er wellicht jaren achtereen geleefd en gewoond.

Maar er zijn ook nog andere Nederlanders! Er is ook nog de Nederlandsche jeugd, die immers de toekomst heeft? En kan men in het Moederland vooral met de toekomst voor oogen, wel genoeg doen om Indië naar Nederland te brengen? Om het hier meer bekend, meer bemind te maken?

Indië in Woord en Beeld, de Platen-Atlas, die dezer dagen verscheen, is inderdaad: „Al-weer 'n boek over Indië!”

„Toen de Hollandsche en Maleische editie's van het Gedenboek van Nederlandsch-Indië waren uitverkocht”, aldus het Voorbericht van dit werk, „kwamen nog zoo talrijke bestellingen binnen, dat naar aanleiding daarvan het denkbeeld van een tweeden druk werd overwogen. Om verschillende redenen meende de Commissie van Redactie van een volledigen herdruk te moeten afzien, doch zij achtte het wel mogelijk over te gaan tot een afzonderlijke uitgave der platen” — welk aantal aanzienlijk is uitgebreid en waarvan de minder geslaagde door betere zijn vervangen.

De voorzitter van het Hoofdcmité voor het Gedenboek, Dr. (thans Prof. Dr.) E. Moreseo hechtte zijn goedkeuring aan dit plan en Indië in Woord en Beeld — Pictorial Netherlands-East-Indies is dezer dagen als semi-officieele uitgave verschenen en verkrijgbaar gesteld bij de N.V. firma W. P. van Stockum & Zn. te 's-Gravenhage. Tusschen den Hollandsch-Engelschen tekst hebben niet minder dan 357 foto's — een en ander op zwaar kunst-drukpapier — plaatsing gevonden. In een achttal hoofdstukken worden achtereenvolgens behandeld: Historische Inleiding; Land en Volk; Godsdienst, Onderwijs en Opvoeding; Wetenschap en Kunst; Landbouw (Inlandsche en Europeesche); Veeteelt en Visscherij; de groote Cultures; Handel en Industrie; Verkeer. Foto's en tekst vormen een geheel van ongeveer 200 pagina's druk, groot-folio-formaat.

De Redactie-Commissie van Indië in Woord en Beeld spreekt in haar Inleiding den wensch uit: „dat dit Plaatwerk voor hen, die in Insulinde hun werkkring gevonden hebben, een aangename herinnering moge vormen aan de in Indië doorgebrachte jaren.”

Wij voegen er onzen wensch aan toe: „dat dit Plaatwerk, (dat méér dan 'n Plaatwerk is!) zijn weg moge vinden: ... in de huiskamer van den „particulier”; in de wachtkamers van de groote kantoren in Nederland; in de inrichtingen van Openbaar en Bijzonder Onderwijs in Nederland; in onze Openbare en Bijzondere leeszaalen ... — ja, in deze laatste bovenal!

TH. MESSINK - DEN HAAG

2e SWEELINCKSTRAAT 97 TELEFOON 35098

Kledingmakerij voor Dames, Heeren
en Rijkleding

F. C. DE BRUIJ

Danckertstraat 43 Telef. 340

Comestibles, Vleeschwaren

Koloniale Waren

Indische Ingrediënten

Bezorging door de geheele stad

Omdat het onderwijs, in al zijne schakeelen de jeugd, en dus ook de toekomst, omvat, dat de leeszaalen in Nederland de deuren opengezet voor dat deel van het Nederlanders volk, dat min of meer onverschillig staat tegen groeter Nederland.

De heeren Van Gent, Penard en Dr. Rink de Redactie van het Gedenboek van Nederlandsch-Indië hebben gevormd en die, om hierboven melde redenen, ook tot deze uitgave hebben sloten, kunnen met voldoening op hun werk zien. Hetgeen Indië in Woord en Beeld ons méér dan: a pleasant remembrance. Het inzicht fraai uitgevoerde werk brengt Indië in Nederland.

Een Instituut voor Ind. Archaeologie

Het plan bestaat tot stichting van een Instituut voor Indische Archaeologie, te Leiden, en den naam zal dragen van prof. H. Kern, den geleerde, die hier te lande in deze studiën is gegaan, die als eerste hoogleeraar in het Seminarium te Leiden (1865—1903) de Indologische studie tot ongekenden bloei heeft gebracht, ook aan ons schonk aan de monumenten, en baanbrekend heeft verricht op het gebied der Indische epigraphie.

Het Instituut Kern moet worden een voegerust instelling, ten dienste zoowel van het onderwijs als van wetenschappelijk onderzoek, zijn werkzaamheden uitstrekkend over het Indische cultuurgebied: Vóór-Indië, Achter-Indië en Indonesië; benevens over de terreinen nauw verwante beschaving: Perzië, Turkije, Tibet, China en Japan.

Het is de bedoeling de instelling onder te brengen in een eigen gebouw met ruimte voor een lijke berging van het studiemateriaal, een en een collegelokaal met gelegenheid tot in-jecteren van lichtbeelden. Wat dit gebouw bestaat het vooruitzicht, dat binnenkort een loopijge bevredigende oplossing zal worden vonden.

Voorts kan reeds dadelijk over belangrijk riaal worden beschikt op het gebied der oude kunde van Java- en Vóór-Indië, dat stelsel zal worden aangevuld en uitgebreid.

De commissie van uitvoering van het Universiteits-Fonds heeft reeds een subsidie f 1000 voor het eerste jaar toegezegd.

Van Week tot Week.

25 NOVEMBER—1 DECEMBER.

Botanische exploratietoelt. De Preanger-Bode Oct. meldt:

Heden vertrekt professor dr. H. Winkler leeraar aan de universiteit te Hamburg, Bintochan van de Koninklijke Paketvaart-schappij van Tandjong Priok met bestemming Pontianak, om van daaruit een botanische ploratietoelt te gaan ondernemen naar het doorzochte gedeelte van het binnenland van Borneo (Schwanergerbergte).

Ten gerieve van genoemden geleerde zal de tulanus van 's lands Plantentuin, de heer den tocht medemaken, waarvoor professor als tegenprestatie het eerste exemplaar plant voor het Herbarium te Buitenzorg vierde voor dat te Leiden zal afstaan. Dakkus zal op dezen tocht ook levend verzamelen voor 's lands Plantentuin.

De F. VII in Indië. Onder de vele autoriteiten, gingen enz., welke telegrafisch den vlieger brachten voor hun kranige prestatie, behoort als van zelf spreekt, ook Oost en West; de dingen van het telegram vindt men onder de dedelingen van het Hoofdbestuur in dit No. Den 29en Nov. heeft de F. VII een tocht Bandoeng gemaakt, tegemoet gevlogen door eere-escorte van zestien vliegmachines.

PLAAT- en KUNSTHANDEL - SPIEGEL- en LIJSTENFABRIEK

P. J. CRAMWINCKEL

Den Haag, PIET HEINSTRAT 36, Telefoon

Enorme keuze Gravures, Platen, Etsen en Encadrementen in alle stijlen. — BILLIJKE PRIJZEN Export naar de Indiën. Vele attesten van Ind. fam. ter

C. J. L. VERMEULEN'S ONVERANDERLIJKE VERGROOTINGEN

1e KLAS WERK :: :: ZEER LAGE PRIJZEN

TOUSSAINTKADE 20

VERZENDING NAAR OOST- EN WEST-INDIË

vangst te Bandoeng was niet minder schitterend dan in Medan en Batavia.

Inlandsche bestuursreorganisatie. De Locomotief bevat het navolgend bericht:

De reorganisatie van het Inlandsch bestuur, die men voornemens was met Januari 1925 in te voeren, is uitgesteld tot Januari 1926. Hetzelfde is het geval met de weddeverbetering van de Inlandsche bestuursambtenaren.

Gedurende het jaar 1925 zal door een nader in te stellen commissie worden nagegaan, welke Inlandsche ambtenaren in het nieuwe verband gehandhaafd blijven en welke niet.

Prof. Dr. J. Ph. Vogel naar Indië. De Deli-Cour. van 30 Oct. meldt, dat Prof. Vogel te Leiden voornemens is tegen Mei van het volgend jaar op eigen gelegenheid een studiereis door Indië te maken, welke ongeveer 4 maanden duurt. Naar het blad verder verneemt ligt het in de bedoeling van Prof. V. om die (archaeologische) studiereis ook dienstbaar te maken aan het houden van lezingen over verschillende onderwerpen betreffende Buddhistische kunst, welke ten nauwste verband houdt met de overblijfselen daarvan op Java en Zuid-Sumatra aangetroffen.

Kindersterfte te Soerabaja. Volgens een Aneta-telegr. van 26 Nov. is er groote sterfte onder de Inlandsche kinderen te Soerabaja, veroorzaakt door tachtroom.

Het geschil tusschen de Javasche en de Nederlandsche Bank. Het geschil tusschen de Javasche Bank en de Nederlandsche Bank is geëindigd. De beide banken hebben een regeling getroffen, welke de Javasche Bank in staat stelt, steun te verleenen aan het Indische ruilmiddel, wanneer dit een neiging tot dalen tegenover den Nederlandschen gulden vertoont.

Nieuwe aardchokken te Wonosobo. Weltevreden, 24 Nov. (Aneta). Gisterenavond en vannacht zijn nieuwe aardchokken te Wonosobo gevoeld. Geologen verwachten een verhoogde werking van den Lamongan en van den Papandajan.

Terugbetaling van genoten opleidingsgelden. Het Ned. Staatsbl. No. 507 bevat het besluit tot wijziging van de Kon. besluiten van 17 December 1921 (Nederl. St. Bl. nos. 1356 en 1357, Ind. St. Bl. 1922 nos. 27 en 28) betreffende terugbetaling van gelden, genoten door personen, die voor den dienst in Nederlandsch-Indië zijn of worden opgeleid.

Peel op Java. In de week van 7 tot en met 13 October werden in totaal 276 pestgevallen gerapporteerd, waarvan in de afdeling Wonosobo 4, Temangoeng 70, Magelang 15, Djokjakarta 2, Soerakarta 11, Bojolali 23, Klaten 27, Salatiga 39, Kendal 1, regentschap Batang, afdeling Pekalongan 8, afdeling Tegal 2, regentschap Bandjarnegara, afdeling Poerboelingo 74.

Ooreenkomsten met Inlandsche zelfbesturen. De Minister van Koloniën heeft ingezonden een kopie van de in 1920, 1921 en 1922 afgelegde verklaringen aangaande de verhouding tot den lande van eenige zelfbesturende landschappen in de gewesten Oostkust van Sumatra, Westerafdeling van Borneo, Zuider- en Oosterafdeling van Borneo, Celebes en Onderhoorigheden en Timor en Onderhoorigheden, zoodat aangaande de verplichtingen van hun bestuurders jegens de regering van Nederlandsch-Indië, met de daarbij behorende nota's van toelichting.

H. Baar van Slangenburgh †. Te 's-Gravenhage is den 25en Nov. overleden de gepens. majoor-intendant van het Indische leger J. H. Baar van Slangenburgh, in den ouderdom van 76 jaren. De overledene was officier in de orde van Oranje-Nassau.

A. van Senden †. Te 's-Gravenhage is overleden de heer A. van Senden, oud-assistent-resident.

Handig nagedachtenis Generaal van Heutsz. Te Leiden heeft zich een plaatselijk comité gevormd tot afhandeling der nagedachtenis van Generaal van Heutsz. In Apeldoorn is een dergelijk comité in voorbereiding; de burgemeester diert plaats en de secretaris der Apeldoornsche afd. van Oost en West, de heer J. C. Baars, namen het initiatief.

H. van Maren †. In den ouderdom van 67 jaren is overleden de heer N. H. van Maren, oud-hoofd-inspecteur, chef van den dienst der In- en Uitvoerrecht en Accijnzen in Ned.-Indië. De overledene was ridder in de Orde van den Nederl. Leeuw en officier in de Orde van Oranje-Nassau.

C. A. v. Monsjou, Horlogerie, Optique
Valkenboschpl. 19 - Tel. 32167 - Den Haag.
Brillen en So Easy.
Amerikaansche Optiek. Recepten H.H. Oogartsen.
Magazijn van Uurwerken. Reparatie-Inrichting.

Familiewasscherij van den Eersten Rang

Firma G. HILBERINK Sr. - Apeldoorn

OPGERICHT 1870 TELEFOON 582

Helder waschgoed - Minimum slijtage

Concurrerende prijzen Geen vermissingen

Chloor wordt niet gebruikt voor het bleeken

VRAAGT GRATIS PRIJSCOURANT EN INLICHTINGEN

Verzending door het geheele land

Directeur der Burgerl. Openb. Werken. Aan den directeur van B.O.W., den heer J. W. de Bruijn Kops, is op zijn verzoek met ingang van 3 Mei eervol ontslag verleend.

Gepensionneerd. Luitenant-kolonel der infanterie van het O.-I. leger L. A. Bedet is op zijn aanvraag wegen langdurigen dienst op pensioen gesteld.

De Boeloengan-zaak. Naar het Bat. Nbl. van bevoegde zijde verneemt, hebben voorloopige berichten betreffende het nadere onderzoek ingesteld naar de Boeloengansche affaires uitgewezen, dat niets ongunstigs gebleken is ten nadeele van den assistent-resident Karthaus.

De onderzeeër K X. Blijkens een bij het departement van Marine ingekomen telegram is de onderzeeboot K X op haar reis naar Ned.-Indië, onder bevel van den luitenant-ter-zee der 1e klasse J. W. A. A. Heijdt, den 1en December van Colombo vertrokken.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Volksraadspraeses. Ontwerp-Vlootwet-1925. Regeering en Communisme. Huwelijkswetgeving.

Indien de Kroon luistert naar de informeele aanbeveling van den Volksraad, zal mr. Neytzell de Wilde de opvolger zijn van mr. dr. Schumann, bij de komende voorzittersvacature in den Volksraad. De voorgestelde is thans raadsheer in het Hooggerechtshof, maar de Volksraad — zoo schrijft de Loc. (23 Oct.) o.m. — leerde hem kennen in andere kwaliteit, toen hij als advocaat-generaal in de bank der Regeerings-gemachtigden het beleid der politie te verdedigen had, o.m. tegenover den N. I. P.-afgevaardigde Teeuwen. Wie daarvan herinnering hebben, weten dat mr. Neytzell de Wilde zijn taak vervulde met bezonkenheid en slagvaardigheid. De kwaliteiten onzer rechterlijke ambtenaren zijn aan publieke beoordeeling overigens onttrokken. Of iemand, die men nimmer presideeren zag, een goede Volksraads-president zal blijken, kunnen ook eigenlijk Volksraadsleden niet weten. Zoodat wat dit betreft, deze recomandatatie wel niet anders dan op recomandatatie kan zijn. Doch zwaar heeft vermoedelijk gegolden de overweging dat de candidaat een figuur is, staande buiten de praktische politiek.

Verschenen is het **afdeelvingsverslag van den Volksraad over het Ontwerp-Vlootwet-1925** (Loc. 23 en 24 Oct.).

Volgens de **Java-Bode** (23 Oct.) opent het afdeelvingsverslag weinig nieuwe gezichtspunten. In het algemeen is de stemming tegenover het nieuwe ontwerp weinig gunstig. Enerzijds staan de voorstanders van ontwapening, anderzijds zij die onbevredigd zijn. De eersten beriepen zich op art. 8 van het Volkenbondsverdrag, dat vermindering van de nationale wapeningen eischt, op het verdrag van de Tweede Vredesconferentie, dat het grondgebied der onzijdige mogendheden onschendbaar verklaart, en op het viermogendhedenverdrag van Washington, „waarbij verklaard wordt dat ons rechtsgebied bij een conflict in den Pacific zal worden ontzien.” (Dit laatste is onjuist. Met dat verdrag heeft Nederland niets te maken. Wel hebben de vier daaraan deelnemende mogendheden ons elk een 10-jarig garantiëbriefje gegeven. J. B.). Voorts beroepen zij zich op de veranderingen in de oorlogstechniek en het voorbeeld van het zich ontwapenend Denemarken. Andere leden stelden tegenover deze theorie de practijk van het niet-ontwapenende Labour, van de betrekkelijke waarde van arbitrage, van de aantrekkelijkheid van onze oliebronnen (zie hierover het artikel **Petroleum in China**, J. B. 23 Oct. L. N.) en zij stelden de belachelijkheid van een platonische soevereiniteitsverklaring in het licht. Tegenover het argument van de Vredesconferentie ware nog het voorbeeld van het gegarandeerd neutrale België te stellen geweest. De **financieele besprekingen** brachten eenig wantrouwen aan het licht: wantrouwen in de kostenverdeling, wantrouwen in de werkelijke geldelijke consequenties..... wantrouwen ten opzichte van het vraagstuk of we „waar voor ons geld” krijgen. O.a. werd naar voren gebracht dat het nieuwe plan minder effect belooft dan het (halve) vorige, maar desondanks f 186 miljoen bedroeg, dus slechts f 2 miljoen minder. Er is veel gevraagd: over de personeels-voorziening, sa-

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON

GROENMARKT 27
TELEPHOON No. 12512

DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

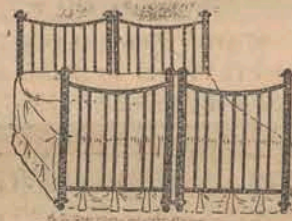
MAISON
DROUOT
Fred. Hendrikl. 85
Telefoon 52379
DEN HAAG

Woning- Inrichting

Beleed noodigen
wij U uit tot een
bezoek aan onze
Magazijnen
en Modelkamers

W. J. M. SIMONIS'

BEDDENMAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN - MATRASSEN
= DEKENS =

ONZE „PHOENIX” MATRASSEN (Gedep.)
OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGE-
NAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN
TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

Magazijn van

Keerenhoeden en Pelterijen

EDUARD PELGER

Prinsestraat 35 - Den Haag
Telefoon 13902

Mevr. JOH. VAN DER WISSEL

Laan v. Meerdervoort 504
DEN HAAG

LEERARES PIANO- EN
ENSEMBLESPEL

SPREEKUR VAN 1.30 TOT 2.30

Voor Hondenartikelen :

Krachtvoeder, Dogcakes, Hokken,
Manden, Stoelen, Halsbanden,
Lijnen, Transporthokken, enz.

IS HET ADRES :

P. H. VERSEVELDT

Fred. Hendriklaan 204 - 's-Gravenhage - Tel. 533
(Voortzetting der zaken v. d. Fa PETERS & Co., Parkstr.)

GALERIES DE FRANCE
FAHRENHEITSTRAAT 745
Bereikbaar met Lijn 3-7-12

**AFDEELING
DAMESKLEEDING
LINGERIES
HOEDEN
EN KOUSEN**

**Gevestigd als
Tandarts
te Den Haag, Bezuidenhout 141
Dr. M. BLUML**

Matige tarieven. Spreekuur 10-12, 2-4
Röntgen opnamen bij Tel. 70897
behandeling vrij. Lijn 3, 4, 7, 13

E. J. VAN WESSEL
FREDERIK HENDRIKLAAN 68-70

VLEESCHHOUWERIJ
RUND-, KALFS-, VARKENS- EN LAMSVLEESCH
FABRIEK VAN TOEBEREIDE WORST- EN
VLEESCHWAREN. UITSLUITEND 10 KWALITEIT
INLANDSCH VLEESCH

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.
Dagelijksche bezorging in Den Haag en Omstreken.
Prompte en vlugge bediening.

TELEF. 53634 (3 lijnen) :- DEN HAAG.

ETAGEWONINGEN TE HUUR
van af f 41.— per maand
in Bloemenkwartier te s-Gravenhage. Dagelijks
te bevragen: Valkenboschkade 400.
Kantooruren 9-12.30 en 1.30-5 uur. :
Telefoon 31069.

BESCHIKBAAR.

ONROESTBAAR STAAL
Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aan-
getast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank
onvermijdelijk. Alleen afwassen. Voordeelrijke prijzen
Het Ideaal voor de Tropen
FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

Maison „ELEGANTE”, Den Haag
CELEBESSTRAAT 32 TELEFOON 13865
DAMESKLEEDING, Maat- en Model-Confectie
De laatste Nouveautés voorhanden voor de billijkste prijzen
Chique Coupe. Aparte Modellen. Stalen worden op aanvraag toegezonden
OOK MODERNISEREN

menwerking tusschen strijdkrachten te water, te land en in de lucht. De openbare behandeling zal ruimschots gelegenheid geven daar nader op terug te komen.

De Locomotief (25 Oct. De waterwacht) beseft wel dat het thans op papier gestelde tot de schamele rimen behoort, waarop men noode terugvalt wanneer men niet anders heeft. Doch het is de zaak om nu maar te gaan bouwen en niet het weinige te versmaden om ten slotte tot niets te komen. „Internationale klaplooperij wordt niet straffeloos gedreven”, zoo is vlijmend scherp in de Volksraadsafdeelingen gezegd. Op gezag der deskundigen hebben wij aan te nemen dat de ontworpen vloot ten behoeve van de taak der neutraliteitshandhaving ook werkelijk de noodige gevechtswaarde bezit. In een lezing van luitenant-ter-zee Ferwerda (Loc. 10 Oct. en „Kol. Wkbl.” 27 Nov.) is intuschen verklaard dat de sterkere vloot volgens het eerste plan, het verworpen, ook nog niet meer dan een neutraliteitsvloot was, zoodat volgens dezen marinemant het nieuwe plan te weinig zou bieden. Hieromtrent zal zeker een nadere verklaring vanwege de regering aan den Volksraad zijn te geven, opdat dit college zich zoonoodig zal kunnen uitspreken voor aanvulling van het ontwerp. Maar voorop sta, dat men beginne.

Onder het hoofd: Regeering en Communisme bespreekt het Soerabajasch Hbl. (20 Oct.) de regeringspolitiek tegen gezagsondermijners, van 1911 tot op den huidigen dag. Thans dreigt een werkelijk communistic gevaar: de Sarikat Rajat (Volksbond) telt ontelbare aanhangers in stad en desa. Een deel der Ind. Pers — zoo besluit het blad — neemt den S. R. niet au serieux en schrijft gekscherend over de communistic actie. Ook dit is verkeerd — gelijk onderschatting altijd verkeerd is. Maar overschatting van het communistic gevaar is evenzeer verkeerd. En hieraan maakt een ander deel der Ind. Pers zich schuldig. Er is inderdaad (nog) geen gevaar voor een dusdanige communistic uitbarsting, die het bestaan van den Staat in gevaar zou kunnen brengen. Het gevaar bestaat op het oogenblik in de toekomst-dreiging, welke ligt opgesloten in het rustig uitstrooien van het revolutionnaire zaad in een koloniaal land. De Regeering heeft het dreigende toekomstgevaar te bezweren, niet alleen door maatregelen van sociale voorzorg, doch tevens door het elimineeren eener gevaarlijke propaganda. Zij heeft te bedenken, dat het in de hand hebben der situatie bij plaatselijke explosies, een genezen is met de bajonet, een zeer ongemakkelijke stoel voor het Gezag, om daarop te troonen.

De circulaire, die het dep. van O. en E. aan de Europeesche en Inlandsche schoolcommissies heeft gezonden (zie „Kol. Wkbl.” d.d. 27 Nov.), heeft de volle instemming van het Soer. Hbl. (21 Oct.) en de Java-Bode (22 Oct.)

Aan de Memorie van Antwoord op de Algemeene beschouwingen van den Volksraad over de aanvullingsbegroeting voor 1925 ontleent het Bataviaasch Nwsbl. (28 Oct.) e.e.a. over het communisme, huwelijkswetgeving, bezuiniging en ambtenaren en verschillende opmerkingen. Over het communisme lezen wij o.m.:

Waar op den aard, den groei en den omvang van het communisme de voortdurende aandacht der Regeering gevestigd is, kan het Haar niet anders dan welkom zijn, dat ook de Volksraad over deze onderwerpen zijne gedachten heeft laten gaan. Evenals verscheidene leden van het college, is de Regeering van oordeel, dat de bedoelde geestesstrooming zich in Ned.-Indië onder tweeërlei aspect vertoont. Tracht zij enerzijds, van kennelijk buitenlandsch merk voorzien, niet of kwalijk begrepen economische theorieën te propageeren, anderzijds streeft zij er naar, ongeacht hare theorieën, vat te krijgen op de volksbeweging hier te lande en deze zich met haar te doen vereenzelvigen. Beide verschijnselen vragen gelijk de zorg der Regeering. Haar standpunt ten deze heeft Zij omstandig uiteengezet in hare, in April 1924 verschenen Mededeelingen omtrent enkele onderwerpen van algemeen belang. Omstandig wordt uiteengezet, dat de Regeering oog heeft voor de uit het volk zelf opkomende tegenstroomingen, welke getuigen, dat de Inlander wel degelijk vatbaar is voor inzichten van opbouwende strekking.

Daaruit wordt principieel verklaard de houding der Regeering, die hoewel het gevaar geenszins onderschattend, hare bestrijdingsmaatregelen in overeenstemming houdt met wat Zij op ieder gegeven tijdstip noodig acht. De leden mogen zich overtuigd houden, dat de Regeering zeker niet minder dan zij, de beweging op den voet volgt, op de hoogte is van wat er omgaat, en tijdig hare maatregelen neemt en zal blijven nemen.

De Regeering meent zich ontslagen te mogen van het leveren van bewijs, dat Zij de door leden aanbevolen indirecte bestrijdingsmiddelen vordering van economische welvaart, van rijkheid en van volksoontwikkeling niet alleen woord maar ook met de daad behartigt. En Haar als gevolg van het eerste Inlandsche econ. congres genomen besluiten bepaalde verzoeken, dan zal Zij niet nalaten die in ernstige overte nemen. Ook de directe bestrijdingsmiddelen, gelijk de feiten uitwijzen, door Haar niet loosd.

De Regeering geeft de verzekering, dat een naar regeringscontrole op de wijze, waarop derlandsche publiek door in Nederland verschebladen over Indië wordt voorgelicht, Haar v. Het standpunt der hier aan het woord zijnde dat de vrije meeninguiting zoo min mogelijk moet worden, is ook het Hare. De Regeering niet in 's Lands belang ruchtbaarheid te geven Haar inzake de communistic propaganda Indië bekend is.

Over huwelijkswetgeving zegt de Regeering gende: Op het door het comité ter verbetering huwelijksstoelstanden bij de Mohammedaansche ders te Bandoeng tot de Regeering gericht ver een studiecommissie van deskundigen op het van het Mohammedaansche recht in te stellen, te de mogelijkheid van beperking van echtscheiding eenige andere punten te onderzoeken, zal de Re niet dan na ernstig beraad beslissen. Zij deelt voelen van de leden van den Volksraad, die dergelijke delicate interne godsdienstige aangeheid de grootste omzichtigheid van overheidsvo boden achten en betwijfelt of de tijd, zelfs voor stellen van eene dergelijke studiecommissie, reeds gebroken is.

Met den B. G. D. door de Molukken.

Te Batavia keerden terug van een medische tiereis door de Molukken de hoofdinspecteur van Burgerlijken Geneeskundigen Dienst dr. J. J. van huizen en de adviseur voor het Ziekenhuisw O. Deggeler. Het was een leerzame en interessante door het mooiste gedeelte van onzen archi hoofddoel van de reis was het brandende lep stuk in de Molukken zoo mogelijk tot oplossing gen. Hierbij werd gecombineerd een inspectie bestaande ziekenhuizen in de Molukken, op Soembawa, Lombok en Bali en een onderzoek malaria. Voor dit laatste doel ging mede prof. P. K. Rodenwaldt, de malarie-specialist (N. So en Java-Bode d.d. 20 en 21 Oct.).

Op Boeton is hoofdzakelijk gekeken naar ring. Tot nog toe was Baoc-baoc op Boeton ongezond oord, omdat het vlak aan een moer gevormd door een lagune van de rivier zij zonder behoorlijken afvoer. Maar bij de bleek, dat door de op de juiste wijze toe draineering de plaats geheel droog was. Die ring is heel goed, mooi en goedkoop en, wat naamste is met het oog op de malaria, vrij doende. Alle eer hiervan komt toe aan den civiel-gezaghebber, den kapitein der Infanterie Hasselt.

Op Ambon werd, — in verband met de van een zeker gedeelte der bevolking van Am de bestaande leprozerie, dichtbij de hoofdplac tijd, naar het eiland Kelang over te brengen de oogen gezien of de huidige plaats inderdaad geschikt is, hetgeen ongegrond werd geacht. dien kan de leprozerie op het huidige terrein dige uitbreiding ondergaan, waarvoor voorgoed het aangrenzende gebied op te koop. De le heeft zich thans juist ver genoeg ontwikkeld goede exploitatie onder goed toezicht te wa zoodat de verplaatsing van de inrichting naar welk eiland bovendien onherbergzaam is en te bereiken, is komen te vervallen, waarmede durige strijdvaart is opgelost. De leprozerie goeden indruk maakt, staat onder beheer vereniging; een Europeesche zuster — mevr. gedoorn — heeft er de leiding.

In de Minahassa bleek de lepra zeer veel men. Te Menado is de oplossing van het stuk urgent te achten. Een geschikt terrein is gevonden, zoodat met den bouw van de leprozerie gevangen kan worden. Op de tournee door de hassa werden bezocht de zendingsziekenhuizen mohon, Tondano en Sander en de politiek Ajermadidi en Langowan.

Instituut BURIKS
Papaverhof 33 DEN HAAG Tel. 31774
Schriftelijke Opleiding voor
Staatsexamen en Candidaatsexamen Rechten
Speciale Cursus voor Indië.
Men vrage prospectus

Y. J. VAN BEEK
NIEUWE MOLSTRAAT 35 :- DEN HAAG
WASCH-, STRIJK- EN GLANSINRICHTING
MET AFDEELING CHEMISCHE WASSCHERIJ
SPECIALE PRIJZEN VOOR VERLOFGANGERS

Wegens Liquidatie-Uitverkoop worden in groote partijen
WOLLEN JAPONNEN
 tegen zeer goedkope prijzen uitverkocht.
 GELEGENHEIDSKOOPJES VOOR INDIË.

SPUISTR. 40 **J. SCHULTE** DEN HAAG

tusschen Menado en Makassar werden bezichtigd de
 huizen op Amoerang, Paleh, Donggala, Paloe en
 gena. In Madjena zijn belangrijk veel leprozen, waar
 gelegenheid voor afzondering voor bestaat. Een
 van hen werd ondergebracht in het ziekenhuis
 en het restje blijft in de kampongs zwerven. Hier-
 blijkt, dat daar de bouw van een leprozerie urgent
 zeer geschikt stuk land werd intusschen be-
 gesteld door een der hoofden en dat is reeds
 geëgaliseerd, zoodat daarop nu een lepro-
 met een capaciteit van om en bij de twee hon-
 menschen gebouwd zal moeten worden. Maar —
 moet het geld vandaan komen? De noodige voor-
 zullen hiertoe bij de regeering ingediend wor-

Soembawa is een leprozerie, die Kannar heet
 een eigen kepala-kampong, die eveneens lepra-
 is, heeft. De leprozerie bevat ongeveer tachtig
 en wordt beheerd met de landschapsgelden.
 doordat het geheel volgens kampongsysteem is
 voelen de menschen er zich senang en zijn
 Lombok is een goede inrichting voor zieken on-
 beher van den Indischen gouvernementaris Boe-
 welke ziekeninrichting alleen kleine verbe-
 behoeft.
 Bali werd nog even een kijkje in de ziekeninrich-
 van dr. Gonggrijp genomen (Singaradja); deze in-
 welke geheel nieuw is, voldoet aan beschei-
 moderne eischen en gaf geen enkele reden tot op-
 tingen.

De Javaansche muziek.

een klein, doch aandachtig gehoor, heeft mr.
 in de zaal van den Kunstkring te Welfredren
 zeer belangwekkende voordracht gehouden over:
 en onder over afkomst en ontwikkeling der Ja-
 muziek." (Bat. Nwsbl. dd. 15 Oct.).
 langdurige bestudeering en navorsching is de
 kunst tot de conclusie gekomen, dat talrijke pun-
 overeenkomst, zoodat in de muziekwerken en
 compositie, als in het instrumentarium, zijn aan te
 tusschen de Javaansche muziek en die van Ach-
 Voor-Indië en China. Daaruit zou af te leiden
 dat niet alleen de bouwkunst — zoodat door an-
 en betoond is — maar ook de muziek van Java in
 oorsprong uitheemsch is, althans sterk onder uit-
 vloed is geweest. Mr. K. gaf zelfs als
 mening te kennen, dat o.m. uit den huidige
 der verschillende instrumenten, alsmede uit de
 schalen is op te maken, dat de afkomst der Javaan-
 muziek met vrij groote zekerheid als uit Voor- en
 Indië is aan te merken.
 lichtbeelden verduidelijkte mr. K. deze conclu-
 aanschouwelijk voor te stellen de overeen-
 in den bouw van vele muziekinstrumenten, zood-
 op verschillende tempelreliefs afgebeeld zijn, en
 genwoordig bestaande. Uitvoerig ging hij ook de
 stelling van de toonschalen na, waarbij hij wees
 beide, zeer verschillende octaven, het *pélog*, dat
 lonen heeft, en het *saléndro*, dat — evenals bij
 toonstelsel der Chinezen — slechts vijf to-
 kent. Opmerkenswaard is intusschen het feit, dat
 gamelan-orkesten instrumenten gebezigd worden,
 van een gedeelte op den eenen, een ander gedeelte
 anderen octaafvorm ingesteld zijn. Voorts ver-
 spr. zich in de vraag, wat wel het oudste zou
 het *pélog* of het *saléndro*. De lichtbeelden geven
 delijk te zien, welke ontwikkeling het instru-
 rium in den loop der eeuwen heeft doorgemaakt.
 mer vond spr. het, dat de ontwikkeling van de
 zelfve zoo weinig met bewustheid door de Ja-
 beheerscht en bewaakt wordt. De heer Kunst
 zijn voordracht met het uitspreken van de
 dat in die omstandigheid spoedig verandering
 goede zou komen.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

geldelijke hulpverstrekking ten behoeve
 het Indonesisch Onderwijsfonds.
 "Sinar-Hindia" van 14 Mei 1924 komt een door
 Bedawi Rangkoeti en Soenantri, onderscheit-
 voorzitter en secretaris van het Hoofdbestuur
 Onderwijs Rajat Fonds (F. O. R.) geteekende
 voor, waarin aan alle Indonesiërs van Ned.-Indië
 steun wordt gevraagd, ten behoeve van deze
 wordt herinnerd aan het feit, dat, nu 2 jaren

geleden, de Sarikat-Islam-school werd opgericht, waar-
 aan thans de naam van Sekola-Rajat is gegeven.

Deze scholen kwamen in hoofdzaak tot stand op
 initiatief van den thans uit Ned.-Indië verwijderden
 heer Tan Malakka en, hoewel bij de oprichting daarvan,
 tal van moeilijkheden moesten worden overwonnen,
 zoo is niettemin het aantal dier scholen steeds ver-
 meerderd en het aantal leerlingen belangrijk toege-
 nomen.

De proletarische jeugd maakt van deze onderwijs-
 instellingen veel gebruik en wordt geleidelijk bij tus-
 schenpoozen daarop toegelaten.

De leerlingen voelen zich gelukkig op deze scholen
 en de ouders behoeven zich niet ongerust te maken over
 te groote bezwaren.

Herhaaldelijk kan men hooren van de zijde der ouders
 dat deze met trots wijzen op hunne op deze scholen
 onderwijs genietende kinderen.

Het vertrouwen in en de belangstelling voor de
 Sekola Rajat bestaat zoodat op als buiten het eiland
 Java, d.i. dus in geheel Indonesië, alwaar men overal,
 doch verspreid, dergelijke onderwijsinrichtingen tot
 stand heeft gebracht en nog steeds tot stand brengt en
 wel met zoodanig gevolg dat een 2500-tal leerlingen
 daár hunne opleiding ontvangen.

Voor deze scholen zijn vele reserve-onderwijzers
 noodig, waarop men moet kunnen vertrouwen.

Aan de proletarische jeugd wordt handenarbeid
 geleerd, zooveel mogelijk overeenkomstig het beroep
 van den vader, in tegenstelling met het streven van de
 onder kapitalistische invloed staande jeugd, die hare
 belangen meer zoekt in penarbeid en aan de functies
 van schrijver en klerk de voorkeur geeft.

Met nadruk wordt die proletarische jeugd er opge-
 wezen dat elke geoorloofde arbeid het individu ver-
 heft en dat men niet met geringschatting op handen-
 arbeid moet neerzien; zelfs alleen daarom, dat men
 anders zijn eigen vader zou moeten minachten.

Ten einde te kunnen voorzien in de behoefte aan
 vertrouwbare reserve-onderwijzers, waarvan boven
 sprake is, heeft het eerste Congres van het onderwijs
 Rajatfonds destijds besloten tot het in het leven roe-
 pen van een kweekschool van waar uit gemakkelijk
 leerkrachten worden betrokken, terwijl men tevens
 hoopt dat eene Technische School spoedig tot stand
 zal komen en waarbij van de leerlingen van de 2de
 school gebruik kan worden gemaakt.

Onderwijzers zijn voor deze school reeds beschik-
 baar, terwijl men op die wijze wil zien te komen tot
 eene ambachtcoöperatie.

Aan de leerlingen zal het logisch denken en logisch
 spreken worden bijgebracht, zoodanig dat zij reeds op
 10-jarigen leeftijd voor leerlingen in hunne samen-
 komsten het woord kunnen voeren.

De scholen van het Onderwijs Rajatfonds staan open
 voor leerlingen van elke afkomst en van elken gods-
 dienst.

Het spreekt van zelf dat aan de oprichting van
 scholen, zoodat door het Congres wordt verlangd, voor
 de bezoldiging van reserve-onderwijzers, die overal
 naar toe moeten kunnen worden gezonden, voor aan-
 schaffing van inventaris en leermiddelen voor de ge-
 wone- en voor de kweek- en technische scholen,
 groote uitgaven zijn verbonden.

Hoe spoediger dit geld bijeenverzameld is, hoe spoediger
 de Indonesische jeugd te samen kan worden
 gebracht en dan in het algemeen belang zoodanig kan
 samenwerken, dat van een gevoel van slaaf-zijn geen
 sprake meer behoeft te wezen.

Het betalen van schoolgeld is voor de leerlingen
 verplichtend gesteld, behalve voor hen, voor wie de
 levensomstandigheden blijken te moeilijk te zijn om
 dat schoolgeld te voldoen.

Het fonds ontvangt geen subsidie, doch wanneer alle
 Indonesiërs zich als donateurs opgeven of bereid be-
 vinden worden door liefdegaven de kas te versterken,
 zoodra daarom door het fonds wordt gevraagd, dan
 kan men het zonder subsidie best stellen.

Spoedige toezending van geld is echter noodzakelijk,
 ten einde het beheer van het fonds in staat te stellen
 terstond aan het werk te gaan en zijne wenschen in
 daden om te zetten en dat is de reden dat men in den
 vorm van een oproep tot alle Indonesiërs het verzoek
 doet door klinkenden bijstand steun te verlenen ten
 behoeve van de oprichting der bedoelde scholen.

Op de plaatsen, waar tooneelverenigingen bestaan,
 kunnen deze door liefdadigheidsvoorstellingen het stre-
 ven van het fondsbeheer in de hand werken, terwijl
 op alle vergaderingen bekendheid aan het werk van
 het fonds kan worden gegeven.

Geldelijke bijdragen kunnen worden toegezonden
 aan den heer Soemantri, secretaris van het fonds-

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling
 van Werken van verschillende bekende Meesters
 TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN.
 Th. Baumgartner, W. Thony, J. L. Jongstra, E. Dekker,
 Chr. Soer, Stengelin, A. J. Zwart, J. v. Rossum, F. de
 Regt, E. Moll, M. v. Waning, G. Munthe, B. Vieggers,
 B. Brouwer, T. Offermans, W. Wijens, C. Koppenol,
 Henricus en J. Leurs, gedurende de maand October.
 in de KUNSTZAAL ZEESTR. 65a
 naast Panorama Mesdag
 Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

DANKBETUIGING.

Ondergeteekende verklaart hiermede, dat Dr. J.
 F. v. d. POORTEN, Nobelstraat 1a, 's-Gravenhage,
 zijn zoon genezen heeft van T. B. C. in den tijd van
 2 maanden. Ook volgens verklaring van Dr. de Groot.
 J. v. d. EIJK, Delfgauw.

Dames- en Heerenkleermakerij H. C. ZIECK
 van Slingelandtstraat 154, bij het Fred. Hendrikplein
 TEL. 52298 - DEN HAAG
 Vraagt mijn uitgebreide collectie in **Whipcord en Tropical**
 Prima Stoffen. Billijke prijzen.
 Heeren Costumes v.f. 1 60.- Dames Costumes v.f. 1 70.-
 Atelier v. Reparatie, Keeren, Chem. Reinigen en Oppersen

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.
 Geregelde mail-, passagiers en-
 vrachtgoederendienst.
 tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen
 Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en
 Australië
 Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de
 Directiën te Amsterdam en te Batavia.

**PIANO'S
 RIPPEN**
P. Heinstraat 42
DEN HAAG
 Ook in huur en in huurkoop

WISBRUN & LIFFMANN
 Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Haag
 DAMES MODEARTIKELEN.
 ZIJDEN STOFFEN, FLUWELLEN, KANTSTOFFEN.
 ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.
 BALARTIKELEN.

BLOEMENDAAL.

Firma ANT. CASSEE & ZOON
 Woninginrichting
 KERKPLEIN 10-12 TEL. 22260
 BLOEMENDAAL

Bloemenmagazijn
J. Ch. v. WESEMAEL
 Valkenboschlaan 55
 DEN HAAG TELEFOON 35986

C. C. BORSTEN + DEN HAAG
 Drogisterij „Het Gouden Kruis”
 Joan Maetsuyckerstraat 177 - Den Haag - Tel. 71924
 Specialiteit in Verpakte Geneesmiddelen
 Groote sorteer. Kruiden en Ziektenverplegingsartikelen
 Wasch- en Poets-Artikelen. Kwasten en Borstelwerk
 Alle soorten Recepten worden aangenomen.
 EXPORT naar INDIË VERPAKKING ONDER GARANTIE

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole“

Vis à Vis Station - Telef. Interc. 41
Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER, Lid der Ver. „Oost en West“

BLOEMENDAAL.

BESCHIKBAAR.

Hotel „RUSTHOEK“
Bloemendaal
REIJNDERS, Prop.
Lid der Ver. „Oost & West“

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“,
Bankapl. 2, Den Haag, Tel.
11486. Dir. bij Schev. B.
Str. k. en w. op de logeerk.

PENSION „QUIST“
Stadhoudersplein 17-19
Tel. 51523

Hotel Rest. „DUINOORD“
Sweelinckplein
Spec. bezocht d. Ind. Fam.
OOSTERWIJK & V. D. LUIJCK

Pension „VAN ARNHEM“
77 Gr. Hertoginnelaan
Tel. 30985.
Kamers beschikbaar.

BESCHIKBAAR.

Pension Dames Lugtenburg
en Wegner. Parterre dispo-
nibel. Bad en Telefoon.
v. Boetselaerlaan 67

Hotel „Promenade“, Oude
Schev. weg 21, Tel. 50454
Prachtige ligging.
Matige prijzen.

VILLA GRETHALIA
Pension Stouthamer
L. de Colignyplein 14
kamers met volledig pension vanaf
f 50.— per maand.

Restaurant RITZER, Park-
straat, Telefoon 13903,
Menu f 1.25, Soep, Scho-
tel naar keuze, Pudding.

Pension NUSSE
Nassau Zuylenstein-
straat 15 bij Dierentuin
Billijk tarief.

Huize „Elisabeth“, Valken-
boschkade 670 en 672.
Familie-Pension voor
Dames en Meisjes.

BESCHIKBAAR.

Pension E. M. Blewanus,
A. v. Solmsstraat 135. Ind.
Rijsttafel op Dinsdag, Don-
derdag en Zaterdag.

Kamers disponibel voor
Families, m. of z. pension
Mevr. VAN DIJK.
de Ruljterstr. 54, Haag.

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOUTWEG 91 TELEFOON 52584

Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel „Kurhaus“, één minuut van het strand en bij de haltes der trams naar Den Haag en Rotterdam.

Stroomend water. Electricisch licht.
Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon.
Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen.
Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel.
Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar.

CASTRICUM N.H.

Mooie Duin-Wandelingen

Hotel „DE RUSTENDE JAGER“

Pension f 3.50 per dag.

Kasteel „Oud-Wassenaer“

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram van Den Haag
Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort

Matige pension-prijzen

F. J. WOLFF,

PENSION „ARCHIPEL“

BALISTRAAT 32 - DEN HAAG

Hotel „DE ZALM“

MOLENSTRAAT 49 'S-GRAVENHAGE

Bij Indische Families zeer bekend Eerste rangs
Familiepension. Geheel vernieuwd 1924.

Stroomend water. Centr. verwarming. Pens. v. af f 6.50
Onder zelfde directie Hotel DU PASSAGE.

beheer, die van de ontvangst der gelden in de nieuws-
bladen melding zal maken.

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Berichten uit Gorontalo (Menado).

In de „Keng Hwa Poo“ van 1 Juli 1924 wordt in een
ingezonden stuk geklaagd over te zware heerendien-
sten, welke de bevolking van Gorontalo in den tegen-
woordigen tijd zoude moeten vervullen.

Het schijnt wel, zegt de schrijver, dat bij het uit-
vaardigen van bevelen ten deze, in het geheel geen
rekening wordt gehouden met de bewerking der sa-
wabs en andere bezigheden van de bevolking, en dat,
als deze maar in heerdienst uitkomt, alles in orde is.

Opgeroepen voor het vervullen van heerdiensten,
moeten vele en zelfs de meeste der opgeroepen
hunne pas met padi en djagong beplante tuinen en
erven zonder toezicht(?) achterlaten, zonder dat voor
het levensonderhoud van het gezin één cent beschik-
baar is.

Van bestuurswege wordt daarin evenmin voorzien,
terwijl de opgeroepen voor eigen voeding gedurende
de dagen, dat zij afwezig zijn, de noodige levensmid-
delen moeten medenemen.

Deze omstandigheden dwingen de heerdienstplich-
tigen dikwijls 1 of 2 stuks klapperboomen dan wel een
stukje grond van het erf te verkoopen, hetzij voor aan-
koop van levensmiddelen voor het gezin, hetzij voor
afkoop van den heerdienstplicht.

De afstand, welke door den heerdienstplichtige
van Gorontalo thans moet worden afgelegd, alvorens
hij het terrein van arbeid bereikt, is wel 24 tot 26
paal, waarmede één dagreis is gemoeid, terwijl de
duur van den arbeid 6 dagen bedraagt, zoodat de man
8 dagen van huis is.

Neemt men 2 dagen aan voor het uitrusten van den
gepresteerden arbeid, zoo kan hij na 10 dagen weder
zijn eigen werk beginnen.

Op het werk zelve, d.i. de aanleg van een nieuwen
verkeersweg tusschen Gorontalo en Kwandang, wordt
aan den heerdienstplichtige de taak van den aan-
leg van een stuk weg van 5 Meter lengte en 8 Meter
breedte opgedragen, waarbij bosch moet worden open-
gehakt, hetgeen in den regel geen gemakkelijke ar-
beid is.

Teleurstellend is het voor de arbeiders daarbij, wan-
neer de bij het werk geplaatste opzichter technische
fouten begaat, zoodanig dat een stuk afgewerkte weg
moet worden opgegeven en een nieuw stuk moet wor-
den begonnen, in de hoop dat de nieuwe richting daar-
na goed zal zijn.

Getukkig zijn zij, zegt de schrijver, die niets afweten
van de moeilijkheden, welke aan de vervulling van
den heerdienstplicht zijn verbonden.

Het bedrag van de afkoopsom van dien plicht is
f 8.— 's jaars.

Volgens inlichtingen van den Inzender, wordt vast-
gesteld dat slechts 25 tot 30 personen in elke kampong
onder de bepaling van afkoop vallen en dat de rest
van de mannelijke heerdienstplichtige bevolking dus
op marsch moet gaan, onverschillig of dit hun schikt
of niet.

Waar blijft nu toch de onpartijdigheid van het Be-
stuur, vraagt de schrijver?

Overal elders, buiten Gorontalo, wordt door den
Resident gestreefd naar de vervanging van den heerdien-
stplicht door een wegen- en verkeersbelasting, doch
die bemoeiingen strekken zich niet uit tot de Afdee-
ling Gorontalo, waar de bevolking juist naar die ver-
vanging verlangt.

Eene andere belangrijke aangelegenheid is de on-
verschilligheid van het Bestuur, ten aanzien van de
lepralijders in Gorontalo, op welk feit de schrijver ook
reeds zoo herhaaldelijk heeft gewezen.

Tengevolge van die onverschilligheid breidt de ziek-
te zich uit en worden geene voorzieningen genomen
met betrekking tot de afzondering der lijders en hunne
aanrakingen met de bevolking.

Met groote vreugde is door haar vernomen dat het
in de bedoeling ligt van het Bestuur om een hospitaal
voor lepralijders op te richten, doch, vraagt de In-
zender, kan aan de uitvoering van dat goede plan
spoedig gevolg worden gegeven, wanneer, naar het
schijnt, het bestuur rekent op den geldelijken steun
van de bevolking?

De opbrengst van de races te Gorontalo, welke op
29 en 30 Mei 1924 werden gehouden, zoodat die van
de daaraan verbonden geweest zijnde attracties, heb-
ben voor de oprichting van de leprastichting moeten

American Hotel - Amsterdam

Hotel en Café-Restaurant le Rang. 131

Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
Electrische Verlichting - Centrale Verwarming
Electrische Personenlift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen

A. W. VOLMER, Directeur.

Tel. Interc. 4737.

Code 5th Edition A. B. C.

Holl.-Indisch Restaurant „NOB“

Sweelinckstraat 158 Telefoon

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Dinere
Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en
Holl. Dinere . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en

Beleefd aanbevelend, MEVR. N.
Pension Restaurant
Jacob Hopstraat 1 Sweelinckstr.

dienen en velen hebben daaraan met vreugde bij-
gevoegd, doch er is toch ook nog een ander gedeel-
te der bevolking dat geen cent kan afzonderen voor
gaven buiten het dagelijksch levensonderhoud
met afkeuring spreekt over de gedane wijze van
delen.

Literatuur-Overzicht.

De Europeesche landbouwnijverheid.

Als Mededeeling no. 17 van het statistisch
van het Departement van landbouw, nijverheid en
del is de nieuwe jaarpublikatie over de groote
verschillen, genaamd: „Beplante uitgestrekte
producties in het grootlandbouwbedrijf in
landsch-Indië in 1923“.

Behalve enkele algemeene tabellen over de
uitgestrektheden, de beplante oppervlakten en
over de verschillende rechtstoestanden zijn ver-
bevat het geschrift weer de afzonderlijke gegevens
de verschillende gewassen, zooals planriet, ma-
hevea, ficus, getahperija, koffie, thee, tabak, kina,
cocospalmen, oliepalmen, vezelgewassen, coca, nou-
kaat, peper, aetherische olieplanten, indigo,
en gambir. De gegevens zijn gewestwijze gegroe-
p.

Naast de algemeene tabellen, bevat de uitvoerig-
lichtende tekst nog 4 grafieken en verscheidene
duidelijkende samenvattende kleinere staatjes, wa-
o.m. ook zooveel mogelijk de cijfers van de
jaren en van de bevolkingsproductie zijn opgegeven
terwijl ook waar noodig de uitvoer en soms de
productie is vermeld.

No. 16 der zelfde reeks van Mededeelingen bevat
„Statistiek van de intergewestelijke handelsbewe-
der Buitengewesten over het 2e halfjaar 1923.“

Boschbouwkundig Tijdschrift Tectona.

Uit den inhoud der Oct.-afl. Djati en de Hindoes.
invloed van den djati op Java, door T. Altona.
eerste regeling van den houtaankoop in de Prae-
1884, door E. H. B. Brascamp. — De bosschen in
Koloniaal Verslag van 1849, door E. H. B. Brascamp.
Literatuur, enz.

Indisch Militair Tijdschrift.

Jaarg. 1924, No. 10. De verrichtingen van de Fran-
Intendance voor en tijdens den grooten oorlog
J. A. Luymes. — Het Duitsche Infanterie-voors-
(vervolg), door M. R. H. Calmeyer. — Landings-
legenden, door F. Treffers. — Enkele vragen
fende het Schietvoorschrift voor de Artillerie. —
antwoording van ten behoeve van „Indisch Brou-
ontvangen gelden. — Boekaankondiging, enz.

Mededeelingen van het Proefstation voor Thee.

In 1924 zijn de volgende Nrs. verschenen. No.
Helopeltisbestrijding, door Dr. W. Feuilletau de
— No. 57. Verslag van het Algemeen Proefstation
Thee over het jaar 1923, door Dr. Ch. Bernard. —
58. Notulen van de Alg. Verg. der leden van het
station. — No. 59. Over de theegroonden van Java
Sumatra, door Dr. J. J. B. Deuss. — No. 60. Botanische
kenmerken en cultuurwaarde als groenbemester
een 60-tal nieuwe soorten van leguminosen.

Bulletins en Mededeelingen van het Instituut voor Plantenziekten.

Bulletin No. 18. Overzicht der voornaamste ziek-
van het aardappelgewas op Java, door P. van der
— No. 19. De ziekten van de cacao door C. Hartley
Mededeeling No. 63. Bijdrage tot de kennis van
biologie van de Javaansche veldrat, door J. C. van
Meer Mohr. — No. 64. Ziekten en plagen der cultu-
gewassen in Nederlandsch-Indië in 1923, door
J. J. van Hall. — No. 65. Aanteekeningen over
kina-insecten, door L. G. E. Kalshoven.

Proefstation voor Vorstenlandsche tabak.

No. 50 (April '24). Bemestingsproeven 1919-
1922/23, door A. N. J. Beets. — No. 51 (April '24).
derzoekingen over de mogelijkheid van vervang-
de gebruikelijke dessa-arde of stalmeel door
of kunstmeststoffen, door P. M. Bartels. — No.
(Juli '24). Verdere onderzoekingen over bestrijding
veldschimmel (Oidium-Sep.) in de Vorstenlanden
Dr. A. d'Angremond.

Zendingsperiodieken.

Berichte der Rheinische Mission-
selschaft. 1924. Nr. 10 en 11. Erntezeiten
ehemaligen Saatefeld der Rheinischen Mission
Guinea.

H. HELMERS

BONISTRAAT 31 TEL. 14844

'S-GRAVENHAGE

In COMESTIBLES
en KOLONIALE WAREN

DEN HAAG

PERMANENT WAVING

uitgevoerd door den Specialist **OTTO TÄRRE** met zijn nieuwste toestel „LANOIL” met olie

Het Instituut voor blijvende Haargolving
Prinsestraat 4a Tel. 10986

De Banier. 1924, No. 41. Huwelijk en echtscheiding onzer Inlandsche Christenen op Java, door Dr. B. J. Esser.

De Macedoniër. Nov. '24. Soemba. De oude Zendingsgeschiedenis (1877—1904). Vervolg. — Al-Islam Congres te Garoet (19—21 Mei), door D. Pol. — Het bestesleven der natuurvolken, door H. Kluin; kritisch besproken door D. K. W.

Geïllustreerd Zendingsblad. Oct.-Dec. '24. Het godsdienstig leven onzer Mohammedaansche naklaks, door H. J. Eggink.

De Katholieke Missie in Oost- en West-Indië, door Pr. B. Visser. Met afb.

Het Missiewerk. Nov. '24. Een gedenkdag. Mgr. J. Niewendt, eerste Apostolisch Vicaris van Curaçao, 1824—27 Aug. 1924, door C. J. Zwijsen. — De organisatie van het Zendingswerk van onze Protestantse broeders, door C. H.

St. Claverbond. Dec. '24. De stemming der Javanen ten opzichte van Nederland en de Nederlanders, door een Missionaris.

De Wereldpostvereniging 1874—1924.

Naar aanleiding van het vijftigjarig bestaan der wereldpostvereniging op 9 October jl. heeft de vereniging van controleurs bij den post-, telegraaf- en telefoondienst in Ned.-Indië een gedenkschrift uitgegeven, samengesteld door den heer A. H. van den Broek. Het is de naam gedenkschrift wel wat grootscheepsch. Het is den schrijver stellig gelukt een alleraardigst boekje samen te stellen met tal van bijzonderheden over de wijzen van overbrenging van berichten sedert oudste tijden. Tevens geeft het geschriftje een en ander op postaal gebied, ter toelichting van het ontstaan der Wereldpostvereniging.

Het is (typografisch keurig uitgevoerd en geïllustreerd met het portret van Stephan en de afbeelding van het wereldpostmonument te Bern) afgedrukt bij de N.V. de Unie te Weltevreden.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 17. De Inlandsche culties in Oeganda, door J. E. A. den Doop (vervolg). — Nieuwe gegevens over den Inlandschen landbouw gedurende de laatste jaren (vervolg). — Algemeen Proefstation voor den Landbouw (vervolg). — Ontwikkelingen uit de buitenlandsche pers. — Inlandsche aanvraaggelegenheden (door het Bestuur). — De termijnwinning in Atjeh (De proefexploitatie). — De wijve op de Bataksche hoogvlakte.

De herkomst van den djatiboom op Java.

In de jongste afl. van Tectona wijdt de hr. I Altona een beschouwing over dit veelbesproken onderwerp; zijne conclusies luiden: — De enige overleveringen blijkt, dat de djati oorspronkelijk op Java niet thuisbehoorde, doch vanuit Oostkust van Voor-Indië op hoog bevel van overheersers van dat rijk naar Java werd overgebracht. De djati werd beschouwd als de zetel der incarnaties der zielen der voorouders, als de plaats waar zich overgang van den menschenziel, op weg naar de laatste gelukzaligheid, naar de als bemiddelaarster zedende godheid voltrok; de djaticultuur moet met de opvatting verband hebben gehouden.

Op hoog bevel moest het overbrengen van den djati worden gehouden, hetgeen men bereikte door overleveringen niet op schrift te stellen, doch ze over te leveren, daartoe een zoogenaamde „bergen taal” te bezigen en het verklappen van het boekje met de bekende vervloekingen strafbaar te maken. — De door de Hindoes gegeven voorschriften voor de cultuur en de verjonging van den djati en ook uit de verhalen der boomen blijkt, dat het djatibedrijf eertijds een minstens even hoogen trap stond als heden ten dage het geval is.

Het vermoedelijk tijdstip van den eersten invoer van den djati op Java kon nader worden vastgesteld op ongeveer 200 jaren na Chr.

Indisch Rubber- en Thee-tijdschrift.

Uit den inhoud van No. 19 (15 Oct. '24). T. Muntinga naar aanleiding van diens vertrek naar Europa na een jarenlang verblijf in de tropen. — In en om de kulturen. — De Djanbi-rubber en nog wat. — Iets over theeplantatie (vervolg). — Wat hebben wij van de tusschenplanting van de Piper Cubeba in onze tuinen te verwachten? — De Indische belastingpolitiek in het buitenland beoordeeld. — De Inlandsche rubberaanplantingen.

De Opbouw. Democratisch tijdschr. voor Ned. en Indië.

In de Nov.-afl. schrijft de hr. W. de Cock Buning een artikel over de voorgestelde Indische Vennootschapsbelasting; de schr. houdt zich overtuigd, dat indien het belastingvoorstel van de Regeering ongewijzigd mocht worden aangenomen, een nieuwe belastingherziening binnen twee jaar noodzakelijk zal blijken (in welken tusschentijd echter weer onherstelbaar verlies geleden zal zijn).

Mr. Chr. P. van Wijngaarden behandelt in zijn „Indische kroniek” de volgende onderwerpen: De druk der belastingen op de inheemschen. — Voorwaarden bij de oprichting van nieuwe suikerfabrieken. — Rechts-hoogeschool en bestuursopleiding.

Locale Belangen.

Afl. 8 (van 16 Oct.) bevat eene beschouwing van ir. F. J. Kubatz, getiteld: Over leven en dood, hypotheek en levensverzekering; de Directeur der Nill Mij. W. van Garder voegt er een naschrift aan toe. — Ir. W. J. Immink schrijft nogmaals over het jongste wegencongres en decentralisatie. — In de rubriek Decentraliana o.m.: Administratieve voorlichting van locale raden in comptabele aangelegenheden.

Java's grijs verleden.

Aldus de titel van een belangrijk historisch opstel in het Oct. en Nov.-Nr. van Orang Peladang, orgaan van het Deventer landbouwcorps „Nji Sri”. De gegevens zijn nagenoeg letterlijk ontleend aan het eerste gedeelte van Mevr. W. Fruin-Mees' Geschiedenis van Java, maar dat zegt de schrijver(?) er niet bij.

Orgaan der Ned.-Ind. Officiersvereniging.

Inhoud der Sept.-afl. De operatiën der Centralen tegen Servië (1914—1916), door R. — Besprekingen over de door de militaire salariscommissie in hare tweede nota gepubliceerde voorstellen voor de officieren. — Levensverzekeringmaatschappijen, door F. de B. — Opleiding der muzikanten tot en met den rang van sergeant-majoor-hulpkapelmeester, door W. A. van der Beek. — De voornaamste veranderingen in de rechtspleging bij de landmacht, door F. Treffers. — De minimaal-gespensioneerden, door Red. — Uit pers en periodiek. (Het kazerne-concubinaat in Indië).

De Indische Mercur.

No. 48. Bijdragen tot de kennis van eenige grondsoorten van Java en Sumatra, door H. Loos; besproken door Prof. Dr. L. Rutten. — De rubber en de aandelenmarkt. — Masse-cuite koelers systeem-Lafeuille, door Dr. H. C. Prinsen Geerligts. — Verscheppingen van Sinaasappelen uit Suriname. — Invoer tot verbruik der voornaamste handelsartikelen op Java en Madoera door particulieren. — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen. — Rechts- en belastingwezen (De voorstellen tot heffing van een Vennootschapsbelasting in Ned.-Indië). — De afd. Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut geeft recente literatuur over oliën, vetten en wassen.

Suriname.

Uit Nickerie schrijft men aan „De West” van 28 October:

Ons plaatsje werd onlangs een kineothater rijk. Daarna deed de eerste autotruck zijn intrede. Thans kan ik mededeelen, dat op 22 October, in tegenwoordigheid van het hoofd en genoodigden, de eerste stoomhoutzaagmolen hier is ingewijd.

Er zijn nog meer plannen. Men verzekert, dat binnenkort de oprichting te verwachten is van een hotel dat aan hoogere eischen zal voldoen dan wij hier gewend zijn.

De rijstogst is goed, hoewel de al te milde regens eenige schade hebben gedaan aan het te velde staande gewas.

In het nummer van 31 October lezen wij:

Onder de passagiers, die Zondag per Commewijne hier worden verwacht, bevindt zich de heer J. Romanes, uit Engeland. Wij vernemen dat de heer Romanes uitkomt als chef-geoloog voor het onderzoek naar petroleum, dat hier thans wordt ingesteld door het syndicaat Koker.

Over goud en diamant in het Corantijengebied schrijft „De West” van 4 November:

De taai voortgezette pogingen om in het Corantijengebied goud en diamant te vinden, schijnen niet geheel

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000.
Statutaire Reserve - 20,045,032.
Buitengewone Reserve - 22,660,000.

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE,

Vestigingen in Nederlandsch-Indië, Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten Incasseeringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Credieten.

Reiscredietbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

Nederlandsch Indische Handelsbank

Amsterdam Batavia Den Haag

Amoy, Ampenan, Bandoeng, Bombay, Calcutta, Cheribon, Gorontalo, Hongkong, Kobe, Makassar, Medan, Menado, Palembang, Pekalongan, Probolinggo, Semarang, Shanghai, Singapore, Soerabaya, Swatow, Tegal, Tjilatjap, Weltevreden

Kapitaal f 55.000.000.- Reserven f 20.000.000.-

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

Dr. LAHMANN'S SANATORIUM

Weisser Hirsch DRESDEN

Chef-arts: Prof. Dr. L. R. GROTE

Physikalisch Diätetische Heilweise

(Natuurgeneeswijze naar dieet)

Psychotherapie - Inhalatorium - Insulin-behandeling

Vrouwenklinik (bevallingen) - Kuur tegen

vermagering en vetzucht.

Behandeling naar de nieuwste wetenschappelijke methoden. — Uitgezonderd zijn tuberculose en zielsziekten.

Volledige geneeskundige behandeling met normale toepassingen, als massage, alle soort baden, enz., benevens voeding 15 Mark per dag

Kamer vanaf 2 Mark
HET GEHEELE JAAR GEOPEND. PROSPECTUS GRATIS

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. 34947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

AGEWKA's Muziekschool

OPGERICHT 1916

Willemslaan 27 Den Haag

Privaat- en Cursuslessen Piano, Viool, Violoncel Mandoline, Banjo, Gitaar en Luit.

VRAAGT PROSPECTUS

STRUMENTEN IN HUUR EN HUURKOOP

HEEREN MODE MAGAZIJN

ANT. HÖNE

FAHRENHEITSTRAAT 417 bij de Copernicuslaan

Ruime sortering OVERHEMDEN, HOEDEN, DASSEN,

TRICOT-ONDERGOEDEREN.

NIJMEGEN

Stoomververij en Chemische Wasscherij
GEBR. POLKAMP & CO

Fabriek en Kantoor:
Wolfskuilsheweg - Telefoon 1641

Filialen:
ZIEKERSTRAAT 4 te NIJMEGEN
BAKKERSTRAAT 60 te ARNHEM

Reinigt en Verft alles

BOULANGERIE - VIENNOISE

Speciale Broodbakkerij

Firma Joh. van Gemert Jacobs
GROOTE STRAAT 15 - TELEPHOON 1558 - NIJMEGEN

Eenigst adres voor **Hollandsche-, Fransche- en Duitse Broodsoorten**
Wagens in alle wijken.

AVONDSCHOENEN

IN GOUD-, ZILVER- EN GEBLOEMD BROGAAT.
GROOTE VERScheidenheid.

ANTOON PEPPERZAK,
BROERSTRAAT 11 NIJMEGEN.

BAHLMANN & CO

GROOTE MARKT 13-14-15
NIJMEGEN

Het Oudste en Soliedste adres
voor
MANUFACTUREN
DAMES- en KINDER-CONFECTIE

THEO WANDERS & Co.

Van Broeckhuysenstraat 15 — Tel. 2441

NIJMEGEN

Piano's - Vleugels - Orgels - Pianola's

Zeer gemakkelijke betalingsvoorwaarden
STEMMEN - REPAREEREN - VERHUREN - INRUILEN

BESCHIKBAAR.

J. H. KAPPÉ NIJMEGEN

BRANDSTOFFENHANDEL

AREND NOORDUIJNSTRAT 15-17 • TELEF. 2336

Alle soorten **Brandstoffen**
prima en tegen concurrerende prijzen

Ringers Bonbons

1ste klasse Ned. Fabriekaat RINGERS - Rotterdam - Alkmaar

zonder resultaat te blijven. Onze correspondent te Nickerie meldt ons d.d. 30 October:

Een prospectie door den heer L. H. Wix uitgezonden, is teruggekeerd met een diamantje van 11 milligram gewicht. Op zichzelf vrijwel waardeloos, heeft dit steentje betekenis, omdat daarmee de aanwezigheid van diamant in het Corantijgebied wordt vastgesteld.

Een andere expeditie, onder zekeren Pollard, is na eenige maanden goudprospectie aan de Matapie, in Nickerie teruggekeerd met 52 gram goud. Ook deze vondst heeft groote betekenis, omdat het tot dusver niet gelukt is, in het Corantijgebied een geregeld goudbedrijf in het leven te roepen.

Uit hetzelfde nummer van „De West” knippen wij het volgende bericht, onder het hoofd „Uitsluiting van inheemsche werkkrachten”:

In Augustus vermelden wij het schier ongelooflijke bericht, dat de suikerplantages in Nickerie besloten hadden de kleurling-opzichters te ontslaan en te vervangen door blanke opzichters. Wij teekenden daarbij aan:

„Elke particuliere onderneming heeft natuurlijk het recht om in dienst te nemen wie zij wil, maar men zal ons toegeven, dat het een zeer pijnlijken indruk moet maken als een onderneming in een land zaken doet, met de uitgesproken bedoeling om de ingezetenen van dat land uit te sluiten.”

Sedert werd niets meer van de zaak vernomen. Op het protest in de pers werd door betrokken ondernemingen niet gereageerd.

Wij kunnen thans mededeelen, dat heden de volgende motie ingediend is bij de Koloniale Staten, ondertekend door de leden Kraan en Dragen:

„De Koloniale Staten van Suriname, overwegende dat volgens berichten in de pers het voornemen zou bestaan op sommige ondernemingen om het inheemsch opzichterspersoneel te ontslaan en voortaan van benoeming als zoodanig uit te sluiten, verzoeken den gouverneur het daarheen te leiden, dat de voorwaarden voor het verkrijgen van immigranten arbeiders worden aangevuld met de volgende bepaling: op ondernemingen waar gewerkt wordt met gecontracteerde immigranten aangevoerd door bemiddeling van het Koloniaal Gouvernement, moet het toezicht hebbend personeel voor ten minste de helft bestaan uit Nederlandsche onderdanen, en gaat over tot de orde van den dag.”

Deze motie zal waarschijnlijk in de volgende openbare zitting van het College worden behandeld.

In aanvulling van ons bericht in het vorige nummer betreffende stations voor draadloze telegrafie in Suriname, ontleenen wij aan „De Surinamer” van 23 October het volgende:

„De Minister heeft telegrafisch geseind, dat het Gouvernement het station van den Cultuurtuin (niet dat van Moengo) van de Bauxiet Mij. heeft overgenomen.

Vast staat ook, dat te Nickerie, Coronie en Albina draadloze hulpstations worden opgericht.

De chef van den „draadloze” dienst van Curaçao, de heer Molenkamp, is met de installatie belast. Hij zal misschien reeds met de eerstvolgende boot van de Eilanden, maar waarschijnlijk eerst in December hier aankomen. Hij brengt dan twee installaties mee, het derde moet van Holland komen.

De heer Molenkamp is voor den tijd van zes maanden aan Suriname afgestaan. Hij denkt binnen dien tijd met alles gereed te komen.

Zoals wij nog vernamen is de heer Molenkamp een man, die zijn vak theoretisch zoowel als practisch door en door kent. De maronisten van Curaçao en van de andere eilanden zijn allen leerlingen van hem.

Wij zijn er dan eindelijk. Met ons zullen onze lezers zich over dit waarlijk groote en verblijdend nieuws verheugen.

Wat een heerlijk vooruitzicht te weten niet meer van de buitenwereld te worden afgesloten door een defect aan den kabel. En hoe vaak gebeurde dit laatste niet! Het was haast een chronische kwaal geworden.

Wat een heerlijk vooruitzicht ook te weten, dat men thans met de overzeesche districten in verbinding zal staan.

Het Moederland heeft het ingezien, dat het zóó niet langer kon.

Eindelijk! Dat is onze verzuchting — maar Goddank, wij zijn er!”

Motorboot voor de recherche. Met de Commewijne wordt — zoo meldt „de West” van 31 October — Zondag hier verwacht een flinke, snelvarende motorboot voor de recherche. Men hooft daarvan meer nut te trekken

M. J. J. ESKEs - DEN HAAG

DAMES- EN HEERENKLEEDERMAKER
SNEEUWKLOKJESSTRAAT 15

Prima Engelsche en Schotsche Stoffen

Eerste klasse Bewerking Lage Prijzen
ATELIER VOOR KEEREN EN REPAREEREN

Firma W. H. EVERA

Obrechtstr. 511 DEN HAAG Tel. 3070

Alle Artikelen voor de RIJSTAFEL

Kroepoeks, Mio, Samballans, Boemboe's, Ikam, Kemirie's, Kloeaks, Ketjap benteng, Keukengeredschap, enz.

Koloniale Waren. Comestibles. Spijzen in de

voor den dienst dan van den ouden kopper Zeemee en vooral een scherper toezicht te kunnen instellen de grensrivieren, de Corantijn en de Marowijne.

De boot is te Amsterdam gebouwd, oorspronkelijk v rekening van Curaçao. De bouwkosten waren beg op zestigduizend gulden, doch het vaartuig is — zoo oit dienst te hebben gedaan op Curaçao — overgeed aan den Surinaamschen dienst voor dertigduizend den, geleverd te Paramaribo. Bij dit bedrag komen geveer zes duizend gulden kosten van verbouwing, gens aanwijzingen uit Suriname. Het vaartuig is voorzien van zeilen. De boot heeft slaapgelegenhed acht personen, terwijl de heele bemanning uit vijf onen bestaat. Er is dus gelegenheid om eenige pi giers te vervoeren, wat te pas kan komen om re van de rechercheboot te combineeren met dienstre van ambtenaren.

In de Surinaamsche bladen beschouwingen over opbrengst van de middelen over het tijdvak Januari September 1924.

Een vergelijking tusschen de werkelijke opbrengst de raming over de eerste drie kwartalen 1924 wijst nadeelig verschil aan van rond f 943.000.

Dit ongunstig beeld der middelen is in hoofdzaak gevolg van den slechten economischen toestand, wa de kolonie nog steeds verkeert.

Te vreezen is — zoo merkt „De West” op — dat opbrengst over het geheele dienstjaar ver beneden raming zal blijven.

Machinaal bedrijf. „De Surinamer” van 30 October schrijft:

„Naar wij vernemen, zullen op den grooten rijstgr van den Britsch-Indiër Sokhoo te Meerzorg, onder ding van het Landbouw-Departement, proeven genomen worden met een motorisch aangedreven dorschmach De rijst zal in het veld zelf gedorscht worden, daar mogelijk is deze machine naar behoefte te verplaat Mogen deze proeven ons een stap verder brengen den weg naar het economisch machinaal gedreven bouwbedrijf.”

Eenigen tijd geleden waarschuwden wij in dit tegen de voorgenomen wederinvoering van de Zate school in Suriname. Wij lezen nu in „Het Onder van 23 September dat men nu toch die wederinvo wil doorzetten. Van onzen kant willen wij de waars wing herhalen. Alleen volslagen onbekendheid met sociale toestanden kan er toe leiden dat men deze ziging wil.

Op 21 November heeft voor het Tehnis voor Mij ren op de bovenzaal van de Beurs te Breda de oud- verneur Staal een voordracht gehouden over de testantsche Melaatschenverpleging in Suriname. t Was een interessante voordracht, die op de wezigen een diepen indruk maakte, zegt de „Bred Courant” van 22 November.

Tot directeur van de Hendrikschool te Paramaribo benoemd de heer K. van der Meulen, die reeds 25 bij het onderwijs in de kolonie werkzaam is. Aan benoeming is in de bladen heel wat geschrijf gegaan.

„De Surinamer” van 16 October heeft uit goede vernomen, dat Gouverneur van Heemstra 9 Januari per Colonboot uit Nederland vertrekt.

Curaçao.

De Politie.

Het Ochtendblad van de „N.R. Ct.” van 26 Nov. bevat een brief uit Curaçao met een ernstige aans tegen het bestuur. De inhoud van dezen brief heel hetgeen wij onlangs over bovenstaand onderwe schreven, en is in overeenstemming met hetgeen eenige weken geleden van de meest deskundige verzekerd werd. Wij kunnen niet nalaten dezen in zijn geheel hier eene plaats te geven.

Sinds eenigen tijd wint in breede kringen onder rustige gedeelte der bevolking een zekere ongerustheid veld.

De zaak is deze, dat de openbare orde, de rust en persoonlijke veiligheid in den laatsten tijd zeer

STOOMSCHOENFABRIEK

Firma Van der Linden & Musters
KAATSHEUVEL (Holland) - Tel. Inter.

FABRIKANTE VAN

Eerste klasse LUXE BURGER DAMESWERK

Merk „THE TO-DAY SHOE”.

Wissel In- en Verkoop Credietbrieven Telegrafische Uitbetalingen	Hollandsche Bank voor West-Indië	Incasseringen Handelsinformaties Rembours- en Document.-Credieten
	Heerengracht 471 AMSTERDAM Telefoon N. 3290 CURAÇAO CARACAS 130 VENEZUELA Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië, Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.	

NIJMEGEN

GEBRS v. WOERKOM
TELEFOON 117 .. NIJMEGEN

KOLONIALE WAREN, COMESTIBLES,
DELICATESSEN. - ALLE INDISCHE
RIJSTAFEL INGREDIËNTEN. SAM-
BALLANS-ATJARS, BOEMBOES, KROEPOEKS enz.

te wenschen laten te Willemstad op Curaçao. De eerbied voor de wet en voor de handhavers der openbare orde is geheel en al zoek. Messen worden om de geringste nietigheden getrokken, samenscholingen vinden in sommige buurten geregeld plaats, van uit de huizen in de beruchte buurten wordt de argelooze voorbijganger bestookt met flesschen en andere projectielen en, niet lang geleden, moest een van de weinige Hollandsche agenten bij het politiecorps zijn optreden tegen een woesteling bekoopen met den dood. De man werd een paar dagen daarna uit wraak eenvoudig neergeschoten vanuit een kroeg.

Als een staaltje hoe het thans zelfs in de nettere buurten begint toe te gaan, neem ik het onderstaande over uit de „Amigoe di Curaçao” van 25 October. Het blad schrijft:

„Het schijnt, dat in den laatsten tijd rustige burgers er slechter aan toe zijn dan het janhagel, dat belust is op wanordelikheden. Of moeten we aannemen, dat het politietoezicht te kort schiet?

Woensdagavond van 9 tot 1 uur was er in de Curaçao-straat op den Berg Otrabanda een groote danspartij van een bende half dronken meiden en jonge mannen. Dat gebeurde niet in een afgesloten huis, maar midden op straat. Is dat geen burengerucht? Of nachtelijke rustverstoring? Wat is het dan? Niemand in den wijden omtrek kon bij zulk helsch lawaai natuurlijk slapen. En ergens een spoor van politie, die aan die banchaliën een einde maakte.

Donderdagavond alweer opnieuw hetzelfde leven. Toen ging de brooddronkenheid zoover, dat zij van het huis Belvedère eenige spijlen uit het hek losrukten. De politie schitterde alweer door afwezigheid.”

Men ziet, het is niet rustig meer te Willemstad als op doorgewone dagen in de week, in een nette buurt, vlak bij de woning van den waarnemenden procureur-generaal, hoofd van politie, wanordelikheden als door het aangehaalde blad gesignaleerd, uren lang kunnen worden volgehouden, zonder dat de politie zich maar vertoont. Maar er gebeuren wel ergere dingen. Zoo wordt er een troepje onverlaten rond, die er zich een draai van schijnen te maken 's nacht in de woningen, bij voorkuur van alleenwonende vrouwen te dringen, die lieden schrik aan te jagen en hun slag te slaan. Wat de chauffeurs betreft, bij deze lieden is de eerbied voor de wet er finaal uit. Het meereendeel houdt zich aan geen enkel wettelijk voorschrift; zij stuiven met hun auto's met woeste vaart door de drukste straten, vlak onder den neus der politie, die niets ziet of doet alsof zij niets ziet. Gevallen van aanrijdingen en overrijdingen, zelfs met doodelijken afloop, nemen dan ook steeds over hand toe.

De schuld van al deze verworpingen ligt natuurlijk hoofdzakelijk bij de allergebrekkeligste organisatie van politie en voor een goed deel ook bij de elementen, waaruit zij samengesteld is. Vroeger werden de fouten steeds ontkend of verbloemd door de autoriteiten en was er een scherp debat in de Koloniale Raad tusschen de leden en het bestuur gevoerd over het politiewezen. De komst van gouverneur Helfrich is hierin echter een verandering gekomen. Men kan wel zeggen, dat een eerste fouten, welke deze bewindsman hier heeft geconstateerd, de gebrekkige organisatie der politie is geweest. Geen draler van nature en blijkbaar van oordeel, dat de toestand op dit gebied onhoudbaar was of zou worden, ontwierp hij spoedig het plan voor de grondige hervorming en vroeg zelfs, als schrijver van een rapport, niet vergist, in afwachting van de nieuwe organisatie, al vast versterking van de politiemacht aan. Dit alles moet zijn geschied omstreeks 1920. Wij wisten nu einde 1924 en nog steeds is er van eenige verbetering niets gekomen. Nog steeds schijnt de zaak te verkeeren in het stadium van „rustige overweging”. Het onderwerp zal ongetwijfeld wel nog steeds „de aandacht hebben”. En wat niet minder erg is, ook van de aangevraagde voorloopige versterking is niets inkomemen.

Bestuur en regeering hebben al deze jaren ten deze niets hoegenaamd gedaan, niettegenstaande kort na het optreden van gouverneur Helfrich de opstootjes van juli 1922 de onvoldoendheid van de politie op de dubbelzinnige wijze aan het licht hebben gebracht. In bestuur noch regeering schijnt zich zelfs op dit oogenblik nog rekenschap ervan te geven, dat met het losloopen van allerlei vreemd werkvolk naar Willemstad de orde, de rust en de persoonlijke veiligheid ernstiger worden bedreigd.

Thans bestaat bij de Curaçaosche Petroleum-Maatschappij het voornemen op de naburige Antillen en misschien ook elders vreemd werkvolk in grooten getale te recruteeren. Is het wonder, dat bij dit vooruitzicht van rustigen stadsbewoners, vooral die der volksbuurten, de schrik om het hart slaat en dat er ernstige on-

gerustheid begint te heerschen? Het volk weet maar al te goed, dat het voor preventieve maatregelen, voor bescherming zelfs, noch bij de politie zelve noch bij de hogere overheid moet wezen. Maatregelen zullen alleen overwogen worden, wanneer reeds tal van ongelukken zijn gebeurd.

Het is te hopen, dat bij de aanstaande behandeling van de Curaçaosche begroting in de Tweede Kamer er stemmen zullen opgaan, om regeering en bestuur te wijzen op hun plicht om de orde en de rust ook in dit gebiedsdeel te handhaven en dat er met klem aangedrongen zal worden op spoedige hervorming der politie. Heeft men ten departemente van koloniën of heeft de gouverneur van Curaçao nog steeds geen eigen plannen gereed, laat men dan in 's hemelsnaam die van oud-gouverneur Helfrich uitvoeren. In het feit, dat men na vier jaar overleggen en overwegen nog niets beters heeft kunnen produceeren, ligt — zou men zoo zeggen — voldoende waarborg dat die plannen nog zoo slecht niet zijn.”

Wij moeten den brieveschrijver de waan ontnemen, dat de vervulling van zijn hoop op de Tweede Kamer iets zal uithalen. En wij twijfelen niet of het Koloniaal Verslag 1925 zal vermelden: „Rust en orde werden gedurende het jaar 1924 niet, (misschien met de toevoeging: „althans niet noemenswaard”) verstoord.

Ijsfabriek en Bierbrouwerij.

De „Amigoe” schrijft:

El Boletín Comercial bracht het bericht, dat de Heer Emil Maduro samen met Generaal Gabriel Lacié van Coro binnenkort een nieuwe ijsfabriek zal oprichten, waarvoor de machines reeds in Amerika besteld zijn. Deze fabriek zal dagelijks 10 ton ijs kunnen afleveren.

Doch deze beide heeren hebben nog andere plannen. In samenwerking met twee handelsfirma's alhier willen zij hier ook een bierbrouwerij oprichten.

Een moderne bierbrouwerij kan het niet zonder ijs stellen, moet noodzakelijk een ijsfabriek aan haar bedrijf annex hebben, zoodat die ijsfabriek tegelijk en gemakkelijker en goedkooper het ijs aan particulieren kan leveren.

Bij de groote economische vooruitgang die den laatsten tijd onze stad doormaakt, is het wel te voorzien, dat deze onderneming succes zal hebben.

Uit den Verren Vreemde.

Opkomende vloed om de Middellandsche zee.

Het spookt weer in de kustlanden om de oude wereldzee.

In Turkije heeft zich een politieke groep gevormd tot een „vooruitstrevend republikeinsche partij”, die oppositie wil voeren tegen de groote macht van Moestapha Kemal pacha en de zijnen. De generaals Ali Foad en Kiazim Karabakir worden als leidende persoonlijkheden genoemd. Een twintigtal afgevaardigden in de Nationale vergadering zijn tot de groep toegetreden. Anderen geven haar hun stille adhesie. Deze beweging heeft dadelijk genoeg beteekenis gekregen, om Ismet pacha als kabinetpremier te doen aftreden. Fethy bey heeft een nieuw ministerie gevormd, en verwacht wordt dat Kiazim gekozen zal worden tot voorzitter van de Nationale vergadering.

Syrië. Generaal Weygand, als chef van den staf de rechterhand van maarschalk Foch in de laatste periode van den wereldoorlog, de redder daarna van Polen, toen de Russische invasie er den toestand hopeloos scheen te maken, legt de leiding neer als hooggemiddeld commissaris van Frankrijk in Syrië. Hij heeft daar een betrekkelijke rust weten te doen heerschen. Maar tevens geeft 't weinige dat hij in een paar jaren heeft weten te bereiken, om er betere toestanden te doen ontstaan, de moeilijkheden aan van de taak van den mandaathouder, die er staat tegenover een binnenlandsche beweging en tevens tegenover sterke van Angora uitgaande Turksche invloeden. Generaal Sarraïl krijgt een grooten doofpot te beheerschen; slaat de vlam niet uit of niet in, dan blijft 't vuur smeulen, laat de vlam wel op, dan kan 't een hevige brand worden.

In Palestina heeft Sir Samuel de verzoening van Jood, Mahomedaan en Christen niet weten te brengen. Alle partijen zijn teleurgesteld, de orthodoxe-israëlieten niet 't minst, en door hun ver strekkende eischen hebben zij de illusie nog doen verdwijnen, die men optrok om Palestina als joden-tehuis. De israëlitische hooge Britsche commissaris gaat heen na veel goeds betracht, maar weinig daarvan bereikt te hebben.

Egypte-Soedan. Is er op de Aziatische kust van de Middellandsche zee slechts sterke deining, hooger slaan

MEUBELEN

voor elken stand, voor elke beurs
en in alle stijlen

Meubelmakerij P. H. VERSTEGEN
Platenmakerstraat 7 - NIJMEGEN - Ziekenstraat 16

Effecten- en Wisselbank Bouvy
Lange Burchtstraat 14 - Nijmegen - Telef. 2480 en 2481

EFFECTEN - COUPONS - ASSURANTIËN
DEPOSITO'S met EFFECTEN-ONDERPAND
op nader overeen te komen voorwaarden

BRANDKLUIS - INCASSI - VREEMD GELD

Piano's **Orgels**

C. A. J. VAN KALMTHOUT

Tel. 1562 **NIJMEGEN** Tel. 1562

Bisschop Hamerstraat 1-1a

Vleugels **Kunstspelpiano's**

BRANDSTOFFENHANDEL
2e Walstraat 102 - Telef. 1079

HANDEL IN ALLE SOORTEN
BRANDSTOFFEN
TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
F. L. VAN WEZEL

NIJM. GOEDERENVERVOER

WILLEM v. WEZEL

V. d. Havestraat 2-4 .. Telefoon 2670 .. NIJMEGEN

VERHUIZINGEN - DIENSTVERRICHTING - GARDE-MEUBLES

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren.
Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door **goede en voortdurende reclame.**

GEBRUIK DIT BLAD
VOOR UW

Reclamecampagne.

J. L. DEBIJE : DEN HAAG
Weimarstraat 171 A en B Telefoon 35391

IJzerwaren, Gereedschappen
voor Vaklieden - Amateurs
Verzending naar de Tropen onder garantie

WEEFSCHOOL „SMEDA”

MARGARETHA VERWEIJ

AMSTERDAM DEN HAAG BLARICUM

Handweefwerk Egyptisch vlechten
Raffia werk
LESSEN EN CURSUSSEN

L. J. J. HAZELZET, Tel. 10957, Slachthuis. 1

Uit grooten voorraad direct leverbaar:
 BELGISCHE ANTHRACIET 30/50 . . . f 3.50 per H.L.
 WALES " 20/30 . . . f 3.30 " "
 " 30/50 . . . f 4.30 " "
 EIERKOLEN " 20/30 . . . f 1.80 " "
 Verder alle soorten Brandstoffen tegen concurrerende prijzen.
STEEN EN GRUIJVRIJ. PRIJZEN FRANCO THUIS

Kristal, Porselein, Luxe Artikelen
W. KONIG
 Prinsestr. 92 naast de Fotogr. - Tel. 14779
 Valeriusstr. hoek Dunklerstr. - Tel. 33459
Tafel-, Ontbijt- en Theeserviezen

F. BARTELS,
 Schenkweg 90 - Den Haag
DAMESKLEERMAKER EN BONTWERKER
ONTVANGEN de nieuwste modellen
JAPONNEN, BLOUSES

Dienstverrichting „VOORWAARTS”
 Jan Evertstraat 19 - Telefoon 16684.

Door deze hebben wij de eer U te berichten dat de afdeling Den Haag der Vereeniging „Voorwaarts”, (Bond van gepens. en gegag. Militairen van Oost- en West-Indische Leger), heeft opgericht eene dienstverrichting, ten doel hebbende een gedeelte van die Oud-Strijders, de strijd om het bestaan te helpen verlichten. De te verrichten werkzaamheden zullen stipt worden uitgevoerd, terwijl de kosten zoo billijk mogelijk berekend worden.
 Gaarne Uwe welwillende medewerking hierin tegemoet ziende.

Hoogachtend,
HET BESTUUR.

Zeilen en Linoleum wrijven.
Boenen, Schuren en Schrobben,
Poetsen, enz.

TARIEF

Met wagen f 10.60 per uur en per man
 fiets f 10.60 " " " " " "
 Zonder wagen f 10.50 " " " " " "
 Binnen van kwitanties f 10.80 per uur.
 Voor vervoer van brandkasten en piano's speciaal tarief.
 Bezorgen van brieven en circulaire's volgens overeenkomst.

MESSEN SLIJPEN EN POLIJSTEN vanaf 75 cent per dozijn, met inbegrip van afhalen en thuisbezorgen.

de golven op in de Afrikaansche landen. Mag Soedan zelf niet tot dit zeegebied behooren, wat zich daar afspeelt behoort tot de Egyptische politiek. De hoop, dat het aftreden van Zagloel, het optreden van Ziwar en het inwilligen van de Britsche eischen het uitbarsten van woelingen zou kunnen voorkomen, is niet verwezenlijkt. Vele arrestaties hadden plaats van invloedrijke personen, verdacht van strijdlustige voornemens tegen den Britschen invloed. Een afdeling Egyptische troepen weigerde Soedan te verlaten, hetgeen tot bloedige tooneelen aanleiding gaf. De Engelsche regeering blijft luide verkondigen dat zij aan de onafhankelijkheid van Egypte niet te na wenscht te komen, maar een verzoeningsformule tusschen de Egyptische opvatting van onafhankelijkheid en de Britsche, zal wel moeilijk te vinden zijn. De Volkenbond zal zijn vinger liever niet in dit wespennest steken, al bevelen Lloyd George en Nansen dit toch wel aan.

De Soedanees, om wiens land 't gaat, schijnt vrij onverschillig den strijd gade te slaan. Hij voelt dat de roep van de Egyptische nationalistes om vereeniging, op stuk van zaken meer op 't belang van Egypte dan op dat van Soedan gericht is. Hij is er volstrekt niet van overtuigd dat een Egyptische overheersching hem meer ten goede zou komen, als de Britsche invloed werd opgeheven.

Tripolitanië en zijn achterland zijn weer tooneel van krijgsovervallen geworden. Bij het verdeelen van den Afrikaanschen oorlogsbuit, heeft Italië, na veel wikken en wegen, ten slotte een uitbreiding van het gebied onder zijn vlag in de richting van de woestijn gekregen, die 't nu toch niet als zonder belang en beteekenis mag verwaarloozen. 't Heeft zich nu ook herinnerd, dat er met enkele stamhoofden in zijn Noord-Afrikaansche kolonie nog een appeltje te schillen is van vroeger.

Aanvankelijk hebben de bewegingen van een paar colonnes aan de Italianen al weer voordeelen gebracht. Maar dat is zoo de gewone gang van zaken. Wij volstaan met 't aanstippen hiervan, mocht het succes ditmaal van steviger aard blijken, dan voorheen, dan komen wij er nader wel op terug.

Ook op de Tunis-grens blijven grensgeschillen met Frankrijk te verreeffen.

Tunis zelf heeft emotiën van anderen aard. Het Fransche protectoraat heeft tamelijk veel rechten toegekend aan de bevolking, die vertegenwoordigd is in verscheidene organen van plaatselijk bestuur. De Jong-Tunesiers eischen echter ook een eigen parlement voor hun land en een regeering, welke aan het parlement verantwoordelijkheid zou verschuldigd zijn. Onder invloed en met steun van Moskou hebben deze nationalistes in den laatsten tijd een groote activiteit aan den dag gelegd. Volgens de Fransche ambtenaren in de kolonie heeft die propaganda ook nu nog steeds geen invloed gehad op de meening der inlanders buiten de steden. De verandering in de buitenlandse politiek van Parijs tegenover Rusland, schijnt echter allerlei dwaze verwachtingen opgewekt te hebben.

De toestand is onrustwekkend en Louis Saint, de Fransche resideerende generaal in Tunis is naar Parijs gekomen om overleg te plegen met de regeering. In een langdurige conferentie onder leiding van Herriot zelf, heeft men besloten een aantal democratische hervormingen aan den bey van Tunis, die volkomen loyaal is tegenover Frankrijk, voor te stellen. Omtrent de draagwijdte van die hervormingen is er tot nog toe niets medegedeeld. Men weet alleen, dat er een commissie gevormd is tot bestudeering der voorgestelde maatregelen. Ook zal er een algemeen onderzoek naar den toestand in Tunis worden ingesteld.

Het ontslag van admiraal Exelman, commandant van het daar gestationeerde eskader, die geweigerd heeft in betrekking te treden met een sowjet-delegatie wordt hiermede in verband gebracht en heeft de algemeene aandacht op de Tunische kwestie gevestigd.

Spaansch Marokko. De groote kapitein-generaal, dictator Primo de Rivera heeft in Marokko al evenmin lauweren weten te plukken als zijn voorgangers, die voor hun beleid scherp veroordeeld en wel eens voor den krijgsraad gebracht zijn. Zijn grootste succes is het overeenkomstig het vastgestelde plan ontruimen van de eene stelling na de andere, ten koste van honderden van offers. En als deze terugtocht tot staan zal komen achter de in dit plan aangegeven lijn, is 't nog volstrekt niet zeker, dat de Spanjaarden daar met rust gelaten zullen worden en zich veilig zullen voelen. De ondervinding van de geconcentreerde linie in Aljeh geeft aan andere verwachtingen reden van bestaan. Hoe de stemming van Abd el Krim is, kan men opmaken uit de eischen, waarmede Echevarrieta, die als Spaansch onderhandelaar naar de regeering der Rif-republiek was gezonden, werd afgescheept: 20 miljoen

peseta's schadeloosstelling; 12 vliegtuigen; een 120 m.M. kanonnen, 10.000 geweren, met munitie wild terugtrekken tot onder de muren van Melilla; terwijl over de bevrijding der 1100 krijgsgevangenen eerst nader zou worden oordeld, nadat de andere voorwaarden zouden zijn vaard.

Zoo van de zijde van den vijand, terwijl Rais nog een woordje mee te spreken heeft. Aan de kant verzet bij de militia om langer in Marokko te verbleven, en in Spanje zeer ernstige woelingen en ontevredenheid, vooral in verband met het beleid, of juist met het gemis aan Marokko-Primo de Rivera keert naar Spanje terug, na laatste overblijfsel van zijn eens zoo groot gebied, een paar punten nog onzeker bezit te laten behouden, na hierdoor en hiermede een conflict met het buitenland in 't vooruitzicht ben gesteld (acte van Algeiras), terwijl hij de landsche politiek in gisting vindt.

In Fransch Marokko zet maarschalk zijn, in opzet en uitvoering, prachtige campagne om het geheele gebied te beheerschen en te bevestigen. Maar zijn talent en energie ten spijt, moel hij 't van 't eindresultaat toch telkens weer uitstellen. Had hij zich als eijder gesteld, maar de staat 't deels ontoegankelijke Atlas-gebergte zijn onderworpen, en nu dreigt van de zijde de Spaansche gezag ineen gestort is nieuw gevaar, zal er zelfs wel eens aan wanhopen of hij het van de zich in Marokko toegedachte taak zal belevan.

Zoo is er nergens rust aan Afrika's noordkust halve in Fransch Algerië, maar ook daar worden rustverstoring gevreesd, tengevolge van de nissen in het naburige voormalige Spaansch Marokko.

En overal werken een nationalistische beweging. Turksche- of Sowjet-invloeden mee om de verwoest te vergrooten en de oplossing te bemoeilijken.

Koloniale tentoonstelling te Antwerpen in 1922
 Bij gelegenheid van het eeuwfeest van België hankelijkheid zal een groote internationale tentoonstelling worden gehouden, te gelijkertijd deels in deels in Antwerpen.

De Brusselsche en Antwerpsche comité's tentoonstelling zijn thans tot volledig accordo Antwerpen behoudt de koloniale en maritieme lingen en bekomt tevens de sectie handelsterminaal speciaal watervliegtuigen en vrachtauto's. Barvoet, de gouverneur van de provincie Antwerpen, Max, de burgemeester van Brussel, zouden in 't van minister Theunis de toezegging van den in steun der regeering hebben verkregen. Het Antwerp deel van de wereldtentoonstelling zal vermoedelijk rijzen op het uitgestrekte terrein benoorden de de onmiddellijke nabijheid van het nieuwe kanaal en door middel van elektrische spoor- en vliegtuigen met Brussel worden verbonden.

De struisveer-nijverheid.
 We lezen in *La Dépêche Coloniale* van 11 November eenige interessante bijzonderheden omtrent resultaat der Wembley-tentoonstelling met betrekking tot de struisveer-industrie.

De regeering van de Z. Afrikaansche Unie heeft P. St. voorgeschoten om de poging te steunen, struisveer in Engeland meer populair moest worden. Hiervoor had zich een comité gevormd, onder voorzitterschap van lord Richardson, en dit zet nu sluiting van Wembley, de propaganda in Parijs voort.

De heer Smith, die te Wembley de leider der onderneming was, is nu te Parijs werkzaam. Hij klaart, dat het succes hier ook verzekerd is. mondaine kringen heeft de struisveer grooten belang. 't Wordt als een gelukkige gedachte beschouwd de tentoonstelling te Wembley twintig levende struisvogels te zien heeft gegeven, alsmede de de waarop de veeren geknipt worden zonder dat de vogels pijnlijk is. De bezoeksters hebben met eigen oogen kunnen overtuigen dat het gebruik dit toosel geenerlei wreedheid met zich brengt.

Ex-koning Prempeh.
 De vorsten in ballingschap hebben nog meer genooten dan zij wel weten. Sedert 1896 leefde de eens koning van Achanti, als verbannene op de chelles, in den Indischen oceaan. Hij is nu op de reis naar zijn land, en de *African World* weet ons bericht het volgende toe te voegen.

In zijn lange afzondering hebben de opvattingen van koning Prempeh zich in menig opzicht gewijzigd.

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
 Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor Landhuizen en Villa's, enz. enz.
 Aankoop, Verkoop en Verhuuren van vaste goederen en gemeubileerde perceelen.
 Directeur: P. A. EBELING, Architect

NIEUW PARIJS
 Langestraat 35 - AMERSFOORT - Tel. 308

Luxe- en Huishoudelijke Artikelen
 Glas-, Porselein-, Aardewerk
SPEELGOED

Uitgebreide sortering tegen scherp concurrerende prijzen.
HET ADRES voor H.H. Leden van „Oost en West”
 WED. J. LOHMANN

„DE STAD UTRECHT”
 OUDE GRACHT 194 TELEFOON 4198
 bij de Gaardbrug, einde Lijnmarkt.

Glas, Porselein en Aardewerk
 GRATIS VERPAKKING VOOR INDIË.
 GARANTIE VOOR BREUK.

BESCHIKBAAR.

Melkinrichting „DUINDIGT” Beekl. h. S ephonsoonstr. Tel. 1234
 Valkenboschlaan 200 - Tel. 5678

— zijn de adressen voor —

MELK, BOTER, KAAS, EIEREN, ETW.
 TEGEN DE MEEST SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN

THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

— Hoogachtend, MELKINRICHTING „DUINDIGT” —

Melkhandel „Archipel”

Sumatrastraat 32 (nabij de Bankastr.)

HET adres voor UW

Thee per ons-pakje; alle soorten Wijn: Port, Samos, Muscatel, per flesch.

Alles prima kwaliteit en scherp concurrerend. Aanbevelend E. L. TINKELBERG.

Afdeeling Apeldoorn:

INDISCHE LEERGANG.

Vrijdagavond 28 Nov. sprak Dr. J. C. Koningsberger over het Oerbosch op Java. Spr. wees erop, dat bij meer economisch gebruik van den bodem, de oppervlakte oerbosch grooter kon zijn, maar dat de rooibouw veel grond nutteloos liet liggen of nutteloos ging kappen.

Een oerbosch ontstaat maar eenmaal, het secundair bosch is lang niet dat en mist de groote verscheidenheid aan soorten. Ondanks het groot aantal soorten bedient men zich voor wegenbeplanting en reboiseeren van Australische soorten, want de oerwoudboom wil niet in vrije omgeving gedijen. Duidelijk vertelt spr. van het gewir van die plantenmassa — van den beklemmenden indruk — de ravage, die er ontstaat, als er een valt; het leven der fauna, aan den rand; de betekenis voor het klimaat en de afwatering; de bosch-producten; alles ten slotte toegelicht met een reeks schitterende plaatjes. Deze cursus was buitengewoon interessant en leerzaam en spr. verdiende zeer zeker het woord van dank door den voorzitter gesproken.

Op 11 December sluit hierbij aan een filmvoorstelling over landschap en cultures in Indië, toegankelijk voor leden der meedoende vereenigingen à f 0.25 (anderen à f 0.75).

Afdeeling Groningen:

Donderdagavond, 20 Nov., werd vanwege de afdeeling Groningen en Ommelanden, eene lezing gehouden in de bovenzaal der Harmonie te Groningen. Als spreker trad op Pater Frencken, die jarenlang missionaris op de Kleine Soenda-eilanden was geweest. Spreker werd ingeleid door den voorzitter, die in korte trekken het doel en streven der Vereeniging Oost en West uiteenzette. Inleider zei o.a. dat de reeds 25 jaar bestaande vereeniging de banden tusschen Moederland en Koloniën nauwer trachtte aan te halen, hetgeen in die jaren reeds heel aardig was gelukt, maar nog steeds is de Vereeniging niet daar, waar zij wezen wil. Als voorbeeld haalde spr. aan de juist plaats gehad hebbende aardbeving bij Wonosobo. Evenals alle andere berichten, werd deze catastrofe in breedten kring voor kennisgeving aangenomen, doch een werkelijke meeleven in al het leed, dat daarbij ondervonden wordt, bestaat bij de overgroote meerderheid der Nederlanders niet. En juist die onverschilligheid zag Oost en West zoo gaarne verdwijnen.

Na deze inleiding beklom Pater Frencken het spreekgestoelte om zijn onderwerp: „Een Interessant Volk” te behandelen. Het zou mij te ver voeren het geheele onderwerp hier weer te geven. Genoeg is het, mede te deelen, dat spreker toonde zijn onderwerp meester te zijn, en wat nog meer zegt, een heel aangenaam causeur te zijn. Het hartelijk applaus toonde spreker na het einde van zijne causerie, dat hij het publiek had weten te boeien en belangstelling voor zijn onderwerp had weten te wekken.

Het Nieuwsblad v.h. Noorden schrijft o.a.: „De causerie werd gevolgd door een warm applaus, dat welverdiend was, waar spreker op een zoo prettige wijze de aanwezigen geruimen tijd had beziggehouden. Waren steeds interessante avonden die Oost en West gaf en ze heeft er gisteravond weer eene aan toegevoegd, die zeker voor de anderen niet onderdeed.”

J. FRANKE.

Afdeeling Utrecht en Omstreken:

Zaterdag 6 December, des avonds 8 uur, treedt in de collegezaal van het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, voor de leden van de afd. Utrecht en Omstr. der Ver. „O. en W.” en die der Natuurhistorische Vereeniging als spreker op de Weled. zeergel. Heer Dr. J. C. Koningsberger, te Utrecht, Oud-Directeur van 's Lands Plantentuin te Buitenzorg met het onderwerp „Krakatau” (met lichtbeelden).

Wie zich den schoonen en leerrijken avond van 2 Febr. 1924 herinnert, toen deze uitnemende spreker insgelijks voor de twee hierboven genoemde Vereenigingen optrad, zal ongetwijfeld niet nalaten Zaterdag 6 Dec. aanwezig te zijn in het Bot. Lab., Lange Nieuwstraat 106, te Utrecht.

HET BESTUUR.

VERKOOPLOKAAL

v. Slingelandstr. 52

Prima 2de Hands-Meubelen

Beste adres voor Verlofgangers of die zich voor goed willen inrichten

heden en absoluut monarch uit zijn land vertrokken, eert hij er terug als christen gedoopte, eenvoudig onderdaan, trouw dienaar van de Britsche kroon. Maar, zegt 't Engelsche blad hieraan toe, grooter nog dan de verandering, die zich in Prempeh voltrokken heeft, is die welke zijn volk en zijn land is deelachtig geworden. De eens woelige en krijgslustige Achantis zijn nu tot den meest vredelievende en meest vooruitstrevende stammen geworden van het Britsche protectoraat der Goudkust. Zij hebben hun ijver en geestkracht ten beste gesteld van de ontwikkeling der bronnen van rijkdom van hun land. Coemassie, voorheen een gewinnig, ongenaakbaar, barbaarsch oord, is heden een belangrijk spoorweg naar de voornaamste haven van de Goudkust. Volgens de voorstelling van de African World, zal de terugkeer van den ontroonden vorst een einde maken aan de grieven, welke de stammen nitten over zijn langdurige verbanning, en zal de zodoende nog meewerken om de rustige rust te vorderen.

Berichten der Afdeelingen.

Afdeeling Amersfoort:

Op Zaterdagmiddag, 29 Nov. j.l., had in hotel Mopolite des namiddags half drie de eerste Zaterdagbijeenkomst plaats, ter kennismaking van bestuur en leden onderling en ter uitwisseling van berichten, naar aanleiding van een causerie, die een der leden hield over „hare ondervindingen in Oost-Indië”. Het gezellige zaaltje was langzamerhand gevuld met bestuur en leden der vereeniging; een gezellige, prettige stemming heerschte vanaf het oogenblik, dat de onderlinge kennismaking had plaats gevonden, vrienden en vriendinnen deden er elkaar terug, kennissen werden aangetroffen, vreemden geraakten spoedig met elkander bekend vonden het aangenaam nieuwe banden aan te knooien. De vertrouwelijke, gemoedelijke stemming onder leiding van wellicht ook gedeeltelijk te danken aan intieme aankleding van het zaaltje, dat met „kains” bloemen versierd, door de zorgen van een der dames-bestuursleden ons in een aangename atmosfeer een prettige intimiteit verplaatste. Om kwart over twee nam de voorzitter het woord, zette in het kort het doel uiteen, dat het bestuur zich voorstelde met deze middelen te bereiken en deelde tot zijn groot genoegen mede, dat een der dames-leden uit eigen beweging het bestuur verblijd had door haar voorstel, op den eersten dezor bijeenkomsten iets te wil mededeelen over hare eigen ondervindingen en ervaringen in Indië, daardoor de moeilijke taak van het bestuur reeds bij den aanvang zeer verlichtend en spreker hoopte, de andere leden aansporend, zich te bescheiden op den achtergrond te houden, doch op de wijze van „conferènces” minder stijf en stijf als op „lezingen”, in kleinen, vertrouwelijken kring, zooals reeds op dezen middag, elkander wat van Oost en West mede te deelen, als het ware dat geheele gebied op die wijze elkander duidelijk te maken. Spreker gaf het woord aan mevr. Liefriick-Baert de Baile, die op een aangename, duidelijke wijze de laatste weken een ontvankelijk gemoed ondergaat. Spreker maakte het ook den hokvasten Hollander duidelijk, dat de schoonheden der Indische natuur en het leven heeft, trok enkele vergelijkingen tusschen Indië en Holland, maar liet wel degelijk uitkomen, dat men op zich zelf nemen moet en niet altijd alles, wat daar ondervindt, geniet of mist, vergelijken moet met het moederland. Indië geeft voor ieder, die daar gaat om te arbeiden, op welke wijze ook, gelegenheid te over om vooruit te komen, mits men toegeeft met de noodige kundigheden en den wil, zich het leven en zijn mogelijke ontberingen aan te passen. Vooral had zij hierbij het oog op jonge menschen, die groote vrees toonen daarheen te gaan, of te snel bereikden liefst zonder veel inspanning. Menig vroege slaag kruiddde haar aangename en onderhouden causerie, waarop men gaarne in een lang debat gantwoord hebben; ook, omdat wel wat al te veel werd. Doch een gezellig algemeen gesprek bij het rondgaan der thee maakte een debat moeielijk en na nog enkele opmerkingen van eenige leden, brak men zoo langzamerhand op in de overtuiging, deze „proef” als maatstaf te mogen beschouwen en een 2e bijeenkomst in Januari a.s. te kunnen afwachten.

Strijkijrichting „De Weimar”

is het beste adres voor het behandelen van lijn goed, Japonnen, Blouses, kanten Kleedjes, Boorden, Overhemden, enz.

J. B. PIEKAR, Weimarstr. 394

J. KRUG - DEN HAAG

Schoen- en Laarzenmaker
DENNENWEG 15 TELEF. 14381

Specialiteit in Rijlaarzen

Driemaal bekroond met eerste prijzen
Referentiën van Eerste Families ter inzage

Fa Th. A. KLINKHAMER

APOTHEKER

KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM

TELEFOON 1596

Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen

Verbandstoffen, Specialité's

Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)

Zeer spoedige bezorging

VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

Heemstede wonen

(lage belasting)

Vraagt Woninggids aan:

HEEMSTEDE'S WONINGBUREAU

Corns. L. KWAK

Makelaar

Kantoor: HEEMSTEEDSCHE DREEF. Tel. 28236
Tramhalte Blauwe Brug.

Bouwterreinen Villa's - Heerenhuizen

Koopers of Huurders geen kosten.

Schoenenmagazijn H. B. M. WEIJERS

164 VAN SPEIJKSTRAAT 164

Ontvangen de nieuwste modellen
Linnen Schoenen in bruin, wit en zwart,
f 4.50.

Gymnastiekschoenen in alle maten van
f 1.25 af.

Reispantoffeltjes in alle kleuren à f 0.85.

PRIMA KWALITEIT - LAGE PRIJZEN.

Speciaal adres voor verzending naar de Tropen.

164 VAN SPEIJKSTRAAT 164

TUSSEN VAN DIEMENSTR. EN TASMANSTRAAT

Slechts die kleding is voordelig

welke U naast lagen prijs, prima
kwaliteit en eerste klas be-
werking biedt.
Zulks vindt U in onze

Eerste klas Engelsche
Gemaakte Heerenkleding

Onberispelijk passend voor ieder
figuur.

Het Londen
Monsterhuis

Plein 35 HAARLEM Tel. 1265

Geen Filialen te Den Haag

„Hollandia” Drogisterij

2e Sweelinckstraat 199 - Den Haag
bij het Stadhoudersplein

Voor Duinoord 't geschiktste adres

voor Uw Chemicaliën, Verbandstoffen, Spe-
cialiteits-geneesmiddelen, enz.

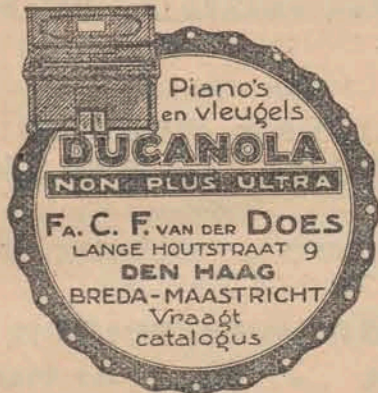
NIET elke STOFZUIGER

is geschikt voor het doel dat men er mede beoogt. Laat U daarvoor deskundig adviseeren door ons bureau, met zijn ca. 25-jarige ervaring. Elk van de onderstaande machines die bij ons in voorraad zijn heeft haar bijzondere eigenschap.

INLICHTINGEN EN DEMONSTRATIE GRATIS

EXCELSIOR	f 95.—
PREMIER	f 125.—
TURBATOR	f 120.—
UNIVERSEEL	f 125.—
PREMIER DUPLYX	f 165.—
HOOVER	f 200.—
HULPSTUKKEN	f 50.—

Electr. Techn. Bureau W. G. SCHEERES
 HOOGGRACHT 1C — LAAN VAN ROOS EN DOORN 6
DEN HAAG - TELEFOON 15170

TE KOOP OF TE HUUR

in DEN HAAG een **dubbel HEERENHUIS** met Voor- en Achtertuin, gelegen in Duinoord 3 minuten van de Schev. Boschjes, lijn 8 en 10 (zomerlijn 14).

Het huis bevat: *Parterre*: 3 ineenlopende kamers met serre, keuken, kelder, W.C., gangkast; *1e Verdieping*: 4 ineenlopende kamers met badkamer, W.C., gangkast; *2e Verdieping*: 2 groote en 3 kleine kamers, gangkast, W.C., zolder. Voorts kasten in bijna alle kamers, Gas- en Electr. licht.

Het huis is eventueel zeer geschikt voor pension of herstellingsoord.

Br. motto „Heerenhuis”, Bureau v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

WIELRIJDERS!!

Kooptuw Motoren, Rijwielen & Onderdeelen bij
GEBR. DE KONING
 Den Haag, Weimarstraat 62.

Hoofdvertegenwoordiger der
SIMPLEX Rijwielen en Motoren.
REPARATIE-INRICHTING
 Zendingen naar O. en W. - Vraagt conditiën.

B. G. TAL, Accountantskantoor
 Stille Veerkade 24 's-Gravenhage
 Telefoon 16110 en 16111

Contrôle, bijwerken van administraties
 Behandeling van belastingzaken
ADVIEZEN, OP BEDRIJFS-ECONOMISCH GEBIED

PAUL J. JACOBS :: DEN HAAG

2de Sweelinckstraat 73a, h. 2de v. Blankenburgstr.
HORLOGES, KLOKKEN, PENDULES, CARILLONS, ENZ.
GESORTEERDE JAPAN- EN CHINA-AFDEELING
 ATELIER VOOR ALLE REPARATIËN EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË

Mededeelingen.

Van het Hoofdbestuur:
 H. MEERDINK †.

Aan het waardeerend woord gewijd aan de nagedachtenis van den heer H. Meerdink (zie de rubriek Curaçao in het K.W. van 27 November l.l.) wenschte het Hoofdbestuur der Vereeniging „Oost en West” toe te voegen dat de tijding van diens overlijden ook dezerzijds met groot leedwezen werd vernomen. Een reeks van jaren toch bekleedde de heer M. de functie van Vertegenwoordiger onzer Vereeniging in Curaçao. Als zoodanig waren de hem toevertrouwde belangen in goede handen; met ijver en toewijding heeft hij zich aan die taak, belangeloos op zich genomen, gegeven. Bij zijn verscheiden wenschte het H.B. hem van deze plaats een woord van hulde en dank te brengen.

Door het Hoofdbestuur van Oost en West is het volgende telegram gezonden aan de vliegeniers Ned.-Indië.

Van der Hoop, leider Vliegtocht Nederl.-Indië.
 „Hartelijk gelukgewenscht met de door u en de uwven tot stand gebrachte luchtverbinding Oost en West.”

Hoofdbestuur Vereeniging Oost en West.

Van het Dagelijksch Bestuur:
 DE OOST EN WEST-MEDAILLE.

Den Heeren Secretarissen der afdelingen wordt beëldt verzocht om onder de leden hunner afdeling bekendheid te geven, dat bij het Secretariaat der Vereeniging, den Haag, Heulstraat 17, alsnog exemplaren beschikbaar zijn der Oost- en West-medaille (ter herinnering aan het 25-jarig bestaan der Vereeniging). Prijs per stuk f 3.50.

VEREENIGING „SURINAME”.

Deze nieuwe Vereeniging, in plaats van den „Bond van Surinamers in Nederland”, heeft tot hoofddoel medewerking in Nederland te verleen tot den sociaal en economischen bloei van Suriname.

Het bestuur bestaat uit de H.H.: H. Corsten, Voorzitter; W. C. Clasener, Secretaris; C. L. Wong Lun Hing, Penningmeester; J. A. E. Tyndall, L. D. Petit en W. H. J. Liems, leden.

Van het Informatie-Bureau.

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:

C. Hensen, „Brinkgraven” te Deventer en J. Keteelaar, Rijks Krankzinnigen Gesticht, Pav. Ab te Eindhoven, beiden als verpleger 1e klasse en mej. D. L. Hanselman, „Maasoord” te Poortugaal, als verpleegster 1e klasse, allen bij het Krankzinnigenwezen;
 Mr. J. C. de Jongh, Transvaalstraat 48 te Amsterdam, als rechterlijk ambtenaar;
 Dr. J. Postma, Bujs Ballotstraat 59 te 's-Gravenhage, als leeraar bij het Openbaar Middelbaar Onderwijs;
 W. H. J. M. Simons, Hoofd der R. K. School te Wijnbergen, als onderwijzer 2e klasse bij het Openbaar Europeesch Lager Onderwijs.

MET VERLOF UIT INDIE AANGEKOMEN AMBTENAREN.

A. F. A. van Zijl de Jong, Assistent-Resident van Koelala Kapoeas, Haarlem, Van Edenstraat 30.
 R. van der Wouden, Opzichter 2e kl. b. d. Waterstaat en 's Lands B. O. W., Den Haag, Beeklaan 340 p.a. P. Revius.
 G. L. Mulder, tijd. Boekhouder b. d. havenwerken te Soerabaja, Den Haag, Regentesselaan 138.
 W. F. van Rooy, 1e Officier b. d. Gouv. Marine, Amsterdam, J. P. Heyestraat 87.
 P. J. M. V. Hens, Lid v. d. Weeskamer te Medan, Den Haag, Van Egmondstraat 68.
 J. F. Duucker, Loods der 1e kl. tevens Onderhavenmeester te Poeloe Sembilang, Amsterdam, Poste restante.
 J. C. Damwijk, 2e Commies b. h. Departement van Gouv. Bedrijven, Amsterdam, Fokke Simonstraat 86 I.

A. GRUDA & C. W. Pyramontkade 107
 Voorheen Chef-Coupeur „Jagershuis”
 Telef. 32692

Dames- en Heerenkleeding naar Maat
 Prima Engelsche en Schotsche Stoffen
Scherp concurreerende prijzen

A. M. A. Fischer, bezoldigd Geestelijke v. d. 2den pastoor te Jogjakarta, Den Haag, Da Costastraat 24.
 W. Janszen, Inspecteur b. d. Pandhuisdienst, Den Haag, Copernicusstraat 24.
 E. M. O. Schneider, Ambtenaar 4e kl. b. d. In- en en Acc., Den Haag, Obrechtstraat 385.
 Ir. C. S. van Haeften, Ingenieur b. d. dienst v. d. bouw, Hees bij Nijmegen, p.a. fam. Hubenet.
 Ch. Neys, Ambtenaar van de belastingen te Tebing Meran (Italië), Pension Alhambra Obermais.
 G. H. A. Hoedt, Hoofd van het Centraal Kantoor Dartyloscopie, Nice, Chez Vian Avenue de la toire 24.
 C. T. Schröder, Gediplomeerd Gezaghebber b. h. Bestuur, Nieuwe Amstel, A. 100.
 Mej. M. Scholten, wnd. tijd. Leerares b. d. H.B.S. Soerabaja, Den Haag, p.a. fam. Cohius, Prinsvinkelpark 37.
 Mej. J. M. Moens, Onderwijzeres 2e kl. b. h. O.E.L. Rijswijk, Koninginnelaan 71.

Mutaties van 26 Nov. tot 3 Dec. 1924

Nieuwe leden.

J. van Dongen, Architect, Apeldoorn, Arnheemsche hoek Jachtlaan. f 5.—
 W. Dyserinck, Haarlem, Wilhelminapark 13. f 5.—
 H. Mennes, Plaatsv. Agent Nederl. Bank, Den Haag, Sweelinckstr. 103. f 5.—
 H. Ossewaarde, Leeraar Koningin Wilhelminaschool Den Haag, Azaliast. 36. f 5.—
 H. W. Th. de Santy, Controleur B.B., Den Haag, Obrechtstr. 489. f 5.—
 De R.K. Leeszaal en Bibliotheek te Hilversum, Groenlandstr. 104. f 5.—
 Mej. S. Dirksen, Hoofdverpleegster Hospitaaldienst Magelang. f 5.—
 H. H. Kan, Landeigenaar, Weltevreden, Parapatan 40. f 5.—
 E. Douglas Broers, Administrateur Bibit-onderneming „daradja”, Koeningan. f 10.—
 F. J. Houwert, Hoofdadministrateur Bilton Mij. Tandjong-Pandan. f 5.—
 R. P. de Queljoe, Lid v. d. Volksraad, te Weltevreden.

Adresveranderingen.

A. J. H. Scherp, Gep. O.-I. Ambtenaar, van: Over Bloemendaalse Weg 227 naar: Haarlem, Verspreideweg 113. f 5.—
 A. J. P. Zonneville, Kapitein Gen. Staf, Amersfoort, van Maerlandtlaan 4 naar: Raadhuisplein 25.
 Mr. H. A. Kinderman, Oud-Lid v. d. Raad van Hilversum, van: Suzannapark 4 naar: Zonnelaan 10. f 5.—
 A. D. E. Abendonon, Den Haag, Groot Hertoginnelaan 86 naar: 208.
 Th. Hillen, Den Haag, van: Sweelinckplein naar: laan 3.
 L. L. Nelissen, Den Haag, van: Archimedesstr. 4 naar: Thomsonlaan 81.
 E. A. Zeilinga, Oud-Directeur Javasche Bank, van: Weltevreden naar: Den Haag, Huize „Sub Rosa”, Soerabaja, houderslaan 105. f 5.—
 Mr. J. B. R. J. T. Pilon, Voorzitter Landraad, Djokdja, Soemblingaan 7 naar: p.a. Frau Marie Scher te Klein-Pochlarn a. Donau (Nieder-Oostenrijk).
 M. A. van der Sprong, Oud-Insp. P. en T., Nice, Pension Cavallero, Avenu des Fleurs 3 naar: p.a. van Rede, Rue Guiglia 2. (Palais du Square).
 A. J. Jochems, Arts, naar: Gergadji 21, Semarang.
 M. A. M. Bouman, 1ste Luit. Inf., blijft te Pamekasan.
 Th. E. J. de Bie, 1ste Luit. Inf., van Koeta-Radja naar: Malang.
 J. H. Haring, Adsp. Controleur B.B., van: Solok naar: Priaman.
 H. M. Pijnaar, van: s.f. „Kedawoeng” naar: Pasoeroean.
 C. W. Pantekoek, Majoor Mil. Adm., naar: Nieuw Merdika 10, Bandoeng.
 F. A. Perretet, Algemeen Ontvanger, naar: Makassar.
 V. Lafontaine, Ass.-Resident, naar: Amberganweg te Soerabaja.
 Mr. F. E. H. Groenman, Consul der Nederlanden te Kaapstad, naar: Den Haag, Statenlaan 8. f 5.—

DEN LEDEN wordt beëldt doch dringend verzocht bij adresverandering hiervan te berichten, ten einde spoedigste mededeling te doen; in Nederland aan den Heer Administrateur der Vereeniging, Heulstraat 17, Den Haag; in Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

's-Gravenhaagsche Brandstoffenhandel
Firma M. EGG & ZOON
 ELSSTRAAT 24 Anno 1896 Telefoon 34843
 Postgiro 53650.

UW aangewezen adres voor de levering van uitstekend **DE BESTE BRANDSTOFFEN** tegen billijken prijs. — Leverancier van „Oost en West”

Haagsch Instituut voor Handelsopleiding
AZALEASTRAAT 51 - 'S HAGE

Mondelinge en schriftelijke cursussen
Boekhouden voor examens en practijk - Staats-
huishoudkunde en Statistiek M.O. - Staatsinrich-
ting M.O. - Nederl., Fransche, Duitsche
en Engelsche correspondentie
Methodisch spreken.

UITSLUITEND BEVOEGDE LEERKRACHTEN

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafrâchissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

Garage en Stal „WITTEBRUG“
M. TH. VAN 'T SANT
Badhuisweg 245 Telefoon 50353

Luxe Auto-Verhuuronderneming, ook per maand
Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.—
Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag

Vereeniging „OOST en WEST“.
HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis“ biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan“, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248

LESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actueele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West“, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

- Serie I.**
1. Nederlandsch-Indië en de handel.
 2. Indische toestanden gezien door een inlander.
 3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
 4. Sarikat-Islam.
 5. De Suikernijverheid in Nederlandsch-Indië.
 6. De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java.
 7. Dankbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
 8. De Europeesche vrouw in Indië.
 9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
 10. Over de Kolonie Suriname.

- Serie II.**
- No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
 2. Het Javansch tooneel.
 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
 4. De thee-cultuur op Java.
 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
 6. Een doode taal in Indië.
 7. De inlandsche dorpsgemeenschap op Java.
 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië.
 9. De Javaan gelijk hij schijnt en is.
 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

- Serie III.**
- No. 5. Nederlanders in Indië.
 - 6/7. Het Nederlandsch-Indisch Voltseredietwezen.
 8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië.
 9. De Slavernij in Oost-Indië.

Besl. Beleid verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeling 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (Hoofdbestuur).

WASSCHERIJ „REINGOED“
Het speciale Afd. voor de behandeling van Fijn Goed
ANNA VAN BUERENSTRAAT 155-157
DEN HAAG - TEL. 71568

Voor uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Wasch wordt ingestaan. Behandeling van alle wollen en anderen goederen systeem Jaeger.

Het beste adres
voor de levering van Koloniale Waren
en Comestibles is
P. VROLIJK, Haagschestr. 1
Telefoon 52159
THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

C. HOYNG
SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
UIT DE PLATEELBAKKERIJ
„ZUID-HOLLAND“ TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
Garantie voor gave overkomst

BESCHIKBAAR.

Aan de Leden van „Oost en West“

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad“ is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging.

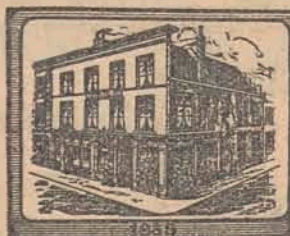
Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

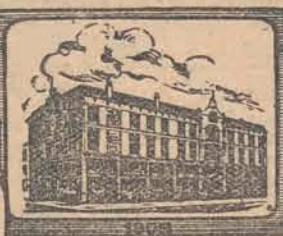
Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

S DE UITGEEFSTER.

Huishoudelijke
en Keuken-Artikelen
Kolen- en Gasfornuizen

FRANS VAN WIJK & ZONEN
24 VLAMINGSTRAAT - DEN HAAG
TELEPHOON 10773

Baden en Geysers
Gas- en Elec. Ornamenten
Haarden en Kachels

Bach

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS
's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het **meest bekende adres.**

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

JAN MESKER & Co.
PRINS HENDRIKSTR. 46-48
TELEFOON 30983

Meubelen, Betimmeringen.
Complete Inrichtingen in
moderne en antieke stijlen.
Artistieke behangsels met
bijpassende Cretonne's.
Gemak-fauteuils in diverse
modellen en bekledingen.
Billijke prijzen - Vraagt prijsopgaaf

BESCHIKBAAR.

UW JONGSTE BEDIENDE

leert het in enkele uren! - Dat wil zeggen de
behandeling van een drukkosten-besparende

KANTOORDRUKMACHINE

En hij maakt daarop het fijnste boekdrukwerk!!
Dit zeggen althans de verkopers dezer machines.
Zulk een machine is tevens in aanschaffingskosten

ZÉÉR GOEDKOOP

Maar waarom moeten de jonge drukkers-leerlingen
dan zooveel jaren opgeleid worden en examens
passeeren eer zij als volslagen vaklieden worden
erkend? En waarom koopen de eerste-klasse druk-
kerijen persen die duizenden guldens kosten?

GOED WERK maakt immers slechts een
GOED VAKMAN en dan nog alleen met
PRIMA MATERIAAL.

Op nieuwerwetsche persen, door goede vaklieden
bediend, wordt het beste werk gemaakt door
N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTRAAT 20 - DEN HAAG - TEL. 11987

A. SCHRÖDER & Co.

GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

GROOTE

CONFECTIE PRIJSVERMINDERING

ZIE ETALAGE → → → GROENMARKT 25

BESCHIKBAAR.

Gramophones en Platen

Doet Uw keuze bij

MAISON „CHANTAL”

Prins Hendrikstraat 101-103, DEN HAAG, Tel. 34729

Hoort de NOUVEAUTE's op onze CHANTAL-RECORDS

OPERA-FRANÇAISE: Mons. Lynel en Mons. Richard, resp.

Opera Paris et Bruxelles.

Diverse Aria's: Faust, Barbier v. Sevilla.

Mons. Blaimont: Opera-Lyon, Manon, Herodiade.

Werther, Tosca, Aida.

DANSES MODERNES: Nuits de Chine, C'est jeune et ça ne sait

pas, Fernande, Tu verras Montmartre, etc. etc.

Overtuigt U bij ons van de zuivere weergave van
ieder genre muziek op CHANTAL-PLATEN

ROTTERDAMSCH LLOYD

Directie: WM. RUYSS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST
van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met
aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
van draadloze telegrafie en onderwater-kloksignaal.

:: TRICOT ONDERGOEDEREN ::

VAN

JANSSEN & TILANUS, FRIEZEVEEN